

DRAUGAS

THE LITHUANIAN WORLD-WIDE DAILY

LAISVOJO PASAULIO LIETUVIŲ DIENRAŠTIS
4545 WEST 63rd STREET • CHICAGO, ILLINOIS 60629

TELEFONAS (312) 585-9500

Vol. LXXIV Kalna 25 c.

TREČIADIENIS — WEDNESDAY, LAPKRITIS — NOVEMBER 19, 1980

Nr. 271

LIETUVOS POGRINDŽIO SKUNDAS MADRIDUI

Sovietų tautinių mažumų genocidas

(Tęsinys)

Pareiškimuose buvo prašoma leisti atidaryti lietuviškas mokyklas, bibliotekas, leisti organizuoti lietuvišką saviveiklą, chorų, leisti veikti uždarytoms bažnyčioms, leisti lietuviams kunigams apsigyventi ir eiti pareigas Baltarusijos TSR-e. Buvo prašoma arba nutraukti prieš lietuvių vykdomą diskriminaciją, arba priimti Vakaru Baltarusijos lietuviškas teritorijas prie Lietuvos TSR. Po pareiškimais būdavo 2000 ir daugiau parašų.

Visi tie pareiškimai nei Brežnevo, nei Chruščiovo nepasiekė, jie patekdavo į jų kanceliarias, o iš ten būdavo pasiunčiami Baltarusijos TSR vietinei valdžiai, kuri ne tik nepatenkino pareiškimų, bet dar stengdavosi išsiųsti kinti pareiškimų iniciatorių ir juos terorizuoti.

Baigiant reikia priminti, kad sovietinė valdžia, naudodama genocidines priemones prieš lietuvių tautinę mažumą Baltarusijos TSR-e, pažeidžia ne tik žmogaus teisių deklaraciją bei Helsinkio 1975 m. prisimintus įsipareigojimus, bet ir savo naująją 1978 m. konstituciją.

Šia proga tenka priminti, kad Lietuvos TSR-e gyvenanti rusų mažuma turi savo rusiškas mokyklas. Kur tik Lietuvos TSR-e atsiranda keliolika ar net keli rusų vaikai, ten steigiami rusiškos mokykla arba atidaromos rusiškos klasės. Pvz. Lazdiujuose, Kupiškėje, Veliučionyse (Vilniaus ra-

jone) ir kitur yra atidarytos rusiškos klasės kelioms (5–10) vaikams.

Vakaru Baltarusijos TSR lietuviams nėra bažnyčių, nėra lietuviškų organizacijų, nėra kas organizuoja kultūringas lietuviškas pramogas. Tokiu atveju žmonės metasi į kraštutinę situaciją — ieško linksmybės alkoholyje, aplamai žmonių moralė smunka. Seniau žmonės sekmadieniais eidavo į bažnyčią, o dabar susirinkę geria alkoholinius gėrimus. Ir geria ne tik sekmadieniais bei šventėmis, bet ir šiomis dienomis. Parduotuvėse trūksta maisto produktų, bet alkoholinių gėrimų visuomet yra. Ir šis tautinis bei dvasinis lietuvių mažumos Baltarusijos TSR-e genocidas vyksta XX amžiaus pabaigoje, kada pasaulio tautos baigė išsilaisvinti iš koloninio valdymo, kuria savo valstybes, naudojasi laisvėmis ir žmogaus teisėmis, ir kada pati Tarybų Sąjunga iškilmingai deklaruoja, jog kovojanti už nacionalinių tautų išsivadavimą, yra pasirašiusi minėtus Žmogaus teisių deklaraciją ir Helsinkio baigiamąjį aktą.

Smulkesnė informacija apie lietuvių tautinės mažumos padėtį Baltarusijos TSR-e yra duota leidiniuose „Apie lietuvių padėtį Baltarusijos respublikoje“, išleistuose Vilniuje 1972 m. (išsavičius) ir 1978 m. (II sąs.). Šie abu leidiniai yra pasiekę Vatikaną ir JAV.

(Pabaiga)

Mirė kun. V. Martinkus

Providence, R.I. — Lapkr. 18 d. ryte staigiai mirė a.a. kun. Vaclovas Martinkus, Sv. Kazimiero lietuvių parapijos klebonas ir visuomenės veikėjas. Velionis buvo gimęs 1909 m. kovo 15 d. Valtelių km., Ylakių v. Mažeikių apskr. Mokėsi savo gimtinės mokykloje, Mažeikių gimnazijoje ir Telšiu kunigų seminarijoje. Kunigų įšventintas 1935 m. balandžio 21 d. Kaip asistentas kelerius metus dirbo Mažeikių par., o paskiau iki pasitraukimo nuo bolševikų buvo Židikų parapijos klebonas. Čia ypą pasižymėjo savo pastatyta rašytojai ir pedagogai Marijai Pečkauskaitei paminkline koplyčia. Vokietijoje darbovo įvairiuose lageriuose, 1950 m. atvyko į Ameriką ir dirbo pradžioje senelių namuose, paskiau vikaru Sv. Kazimiero parapijoje Providence, R.I. 1963 m.

Unijų spaudimas pakeitė pareigūną

Varšuva. — Iš pareigų, jam pačiam prašant, buvo atleistas Czenstachovos miesto ir provincijos gubernatorius Mirosław Wierzbicki. Vyriausybė pripažino, kad jis pasitraukė, pasiduodamas liaudies spaudimui. Gubernatorius buvo paskelbęs pavojaus stovį, kai vietiniai darbininkai pagristo ne streiku. Jo griežti įsakymai sukelė įtampą ir unijos reikalavo jį pašalinti. Su gubernatoriumi darbų neteko dar 5 aukšti pareigūnai.

Gdanske 11 dienų streiką užbaigė sveikatos darbuotojai, mokytojai, pašto tarnautojai, gavę algų pakėlimą.

buvo vyskupo paskirtas tos parapijos klebonas. Lietuvių darbovo jaunimo ir kitose organizacijose, o Amerikoje ypą daug dirbo Balf, nuo 1964 m. net daugiau kaip dešimtmetį būdamas Balf centro valdybos pirmininkas.

A.a. kun. V. Martinkus laidojamas šį šeštadienį, lapkričio 22 d. Pamaldos bus 10 val. Sv. Kazimiero par. Bažnyčioje, o paskiau bus palydėtas į Our Lady of Providence seminarijos kapines, kur laidojami kunigai.

Popiežius Fuldoje

Fulda. — Popiežius Jonas Paulius II-sis susitiko V. Vokietijoje su įvairių protestantų Bažnyčių vadais, su evangelikų liuteronų Bažnyčios tarybos pirmininku vyskupu Eduard Lohse. Savo žodyje popiežius kalbėjo apie tarpusavio ryšius, apie skilimą, dėl kurio visi buvę katalikų, Popiežius susitiko su žydų vadais, su įvairių tautinių grupių V. Vokietijoje atstovais.

Pataria stiprinti japonų gynybą

Tokio. — Buves Japonijos kariuomenės štabo viršininkas gen. Shigetō Nagano pareiškė parlamento komitetui, kad Japonijai reikia padvigubinti lėšas kariuomenei. Šiuo metu generolas vadovauja privačiai gynybos reikalų tyrimų įstaiigai. Jo nuomone, Japonijai reikėtų daugiau armijos divizijų, vienos naujos jūrų pėstininkų brigados ir raketomis ginkluotų dalinių, kurie saugotų Japoniją nuo puolimų iš jūros.

Popiežius Jonas Paulius II-sis laimina tikinčiųjų, susirinkusių stadione, prie Osnabruecko, Vakarų Vokietijoje.

"Lietuvos" ansamblio gastrolės Švedijoje

Politinė propaganda ir liaudies šokiai

Stokholmas. — Sovietų Sąjungai minint „Didžiosios Spalio“ revoliucijos 63-sias metines, Švedijos sostinėje įvyko iškilmingas susirinkimas, kuris buvo panaudotas Lietuvos okupacijos įteisinimui, „respublikos laimėjimui“ išskl. mui. Susirinkimą Stokholmo rotušėje organizavo Švedijos ir Sovietų Sąjungos draugijų sąjungos generalinė sekretorė E. Palmer. Dalyvavo sovietų ambasadorius Jakovlevas ir sovietų draugystės ir kultūrinių ryšių su užsienio šalimis prezidento pirmininkė Z. Kruglova. Tarp švedų svečių buvo ir Lietuvos komunistų partijos centro komiteto sekretorius L. Šepetys.

Po įvairių kalbų apie „taiką“, apie gerus Švedijos ir Sovietų Sąjungos santykius ir draugystę, kalbą pasakė ir L. Šepetys, pasakė, kad deka rusų tautos visapusiškos paramos Lietuvai per trumpą istorinį laikotarpį tapo industrine — agrarine respublika. Kalbėtojas nurodė, kiek pakilo produkcijos gamyba, kokia padaryta vi sokeriopa pažanga. Šepetys kvietė švedus aplankyti Lietuvą, nes „susitikimai padės geriau suprasti vieni kitus, padės stiprinti draugystę“.

Meninę šio vakaro dalį sudarė valstybinio akademinio dainų ir šokių liaudies ansamblio „Lietuva“ pasirodymas. Švedams didelį įspūdį padarė ryškūs tautiniai drabužiai, puikios melodijos, nacionaliniu koloritu dvelkiantys šokiai ir dainos, rašo Vilniaus „Tiesa“.

Nusipelnęs meno veikėjas P. Budrius, kurio vadovaujamas an-

samblis atstovavo Sovietų Sąjungai jos dienų proga Švedijoje, pareiškė, jog ansambliui teko didelė garbė. Jau nuo pirmo koncerto ansamblis pajutęs, jog švedų publika — subtili ir reikli liaudies meno vertintoja. „Čia labai domimasi dainomis ir šokiais, mūsų liaudies instrumentais“, pasakė Budrius.

Ansambliis „Lietuva“ Švedijoje turėjo 35 koncertus darbininkams, pensininkams, studentams, moksleiviams. Švedų spauda gerai įvertino okupuotos Lietuvos šokėjus ir dainininkus. Komunistų spauda neužmiršo pridėti, kad „puikus Vilniaus artistų meistriskumas akivaizdžiai demonstruoja šia galimybę, kurios Sovietų Sąjunga sudarytos liaudies talentams vystyti“.

Irano diplomatinė ofenzyva

Alžiras. — Irano parlamento pirmininkas atvyko į Alžirą, iš kur jis vyks į Libiją, Siriją ir Libaną. Kiti iraniečiai, vadovaujami parlamento užsienio reikalų komiteto pirmininko, išvyko į Europą, kur aplankys Boną, Parizį, Londoną, Romą ir Belgradą. Kitas aukštas parlamento veikėjas išvyko į Azijos kraštus.

Iranas paskelbė, kad anksčiau išsivartį užsienio spaudos atstovai gali grįžti į Iraną. Jie kviečiami vyksti į frontą, stebėti kovas su Iraku.

Premjerė Thatcher Vak. Vokietijoje

Bona. — V. Vokietijos kanceleris Schmidt dvi dienas tarėsi su Britanijos premjere Margaret Thatcher. Bendroje spaudos konferencijoje abiejų valstybių vadai kalbėjo apie reikalingą didinti išlaidas gynybai, apie bendradarbiavimą su nauja JAV vyriausybe. Kanceleris ketvirtadienį bus Washington, susitiks su prezidentu Carteriu, tačiau abejoja, ar turės progą susitikti su Reaganu.

Kanceleris pareiškė, jog jis žiūri į ateitį su viltimis, kad bus atgaivintas Amerikos — Europos bendradarbiavimas, vadų pasitarimai.

TRUMPAI IŠ VISUR

— Šiaurinėje Karolinoje teismo juri, susidedanti iš 12 baltųjų, išteisino keturis Ku Klux Klano narius ir du nacių partijos aktyvistus, kurie nušovė penkis komunistus pernai komunistų suorganizuotame „Mirtis klanui“ mitingame. Teismas teisė 96 dienas. Nacių partijos vadas Harold Covington pareiškė: „Didelis baltosios Amerikos laimėjimas“.

— Kinijos vyriausybė pakvietė išrinktą prezidentu Ronaldą Reaganą aplankyti Kiniją.

— Apie 1,300 moterų surengė demonstracijas prie Pentagono, protestuodamos prieš ginklų lenktynes. Policija suėmė 150.

— Irano parlamento pirmininkas pasakė, kad Amerika turės priimti Irano sąlygas įkaitams paleisti, sąlygos nebus keičiamos.

— Izraelio kareiviai, išskirstydami arabų demonstratus, peršovė 14 m. mergaitę, sužeidėdami ją į koją.

— Kolumbijoje buvo nušautas Dominikonų respublikos ambasadorius. Policija tvirtina, kad tai nebuvo politinis nužudymas. Itariamams Dominikonų konsulas, kurio namuose įvyko žmogžudystė.

— San Salvadoro arkivyskupas sekmadienį pasmerkė politinį smurtą, sakdamas, kad per dvi savaites Salvadore buvo nušauti 700 žmonių.

— JAV Aukščiausioji Teismas pasmerkė Kentucky įstatymą, kuris reikalavo, kad kiekvienoje viešųjų mokyklų klasėje būtų iškabinėti Dešimties Dievo įsakymų. Jų kabinimas klasėse esančių nekonstitucinis.

— Teisingumo departamento įstaigos, kuriai pavesta aiškinti karo nusikaltėlius, pareigūnai siuntinėja estams laiškus, ieškodami liudininkų. JAV Estų Tarybos atstovas M. Kari sužinojo iš Allan Ryan, kuris yra minėtos Teisingumo departamento investicijų įstaigos viršininkas, kad tokie raštai nėra teisiniai dokumentai ir galvėjas neturi pareigos atsakyti.

— Paskutiniuose rinkimuose buvo suduotas smūgis Puerto Rikos nepriklausomybės šalininkams. Du nepriklausomybės remia kandidatai į gubernatoriaus vietą tegavo apie 5 nuos. visų balsų.

— Pietų Afrikoje nuo sprogdinčių vieškelio pakastų minu žuvo dar septyni juodieji. Šią savaitę žuvo jau 14 žmonių nuo komunistinių teroristų pakastų minų.

Amerika priversta stiprinti jėgas

Kampelmano kalba Madrido konferencijoje

Madridas. — Europos Saugumo ir Kooperavimo konferencijoje JAV delegatas Max Kampelman pasakė griežtą kalbą, kurioje kaltino Sovietų Sąjungą, kad ji iškreipė Helsinkio susitarimus, paverė juos propagandos ginklu, o ne gaire savo elgesiui tarptautinėje plotmėje. Amerika yra verčiama pradėti naują karinę programą, naują ginklavinimosi etapą, nes sovietai per paskutinį dešimtmetį išleido ginklams daugiau už Ameriką, net 150 bil. dol. daugiau.

„Mes tikėjome, kad Helsinkio dvasia patarnaus kaip stabdis, kad saugumo, kooperavimo ir taikos viltys įtikins visus jungtis į bendrą darbą, ieškant tarptautinio pastovumo ir saugumo, tačiau taip, deja, neįvyko ir mes esame priversti padaryti išvadą, kad tik mūsų karinė jėga bus įtikinantis veiksnys“, kalbėjo Kampelman, nurodęs, kad gruodžio mėnesio sovietų žygis Afganistanoje, nežiūrint kaip mes jį dangstome žodžių painiava, yra grėsmė taikai ir tiesioginiai laužo Helsinkio susitarimų baigimo akto principus.

Kalbėtojas nurodė, kad JAV vyriausybė, ir prezidento Carterio ir būsimo prezidento Reagano, yra pasirėngusios derėtis dėl ginklų kontrolės, tačiau Sovietų Sąjunga turi suprasti, kad Amerika stiprins savo pastangas, didins savo karinį pajėgumą ir tas pastangos seks Amerikos sąjungininkai. Mes ginkluosimės su dideliu nenoru, tačiau amerikiečiai jungia bendrą valią ir pasiryžimas netapti silpnais.

Amerikos delegacijos žiniomis, tuoj po lapkričio 4 d. rinkimų delegacijos pirmininkai Griffin Bell ir Max Kampelman buvo susitikę su išrinktu prezidentu

Reaganu ir aptarė su juo JAV delegacijos Madrido politiką. Panašias į Kampelmano kalbas pasakė Britanijos, Olandijos ir Liuksemburgo delegatai, Sovietų Sąjungos delegatas, užsienio reikalų viceministeris Leonidas Iljčevs pasėdžio pabaigoje paprašė balso ir pareiškė: „Afganistanas neturi nieko bendro su šia konferencija. Klausimas liečia tik Afganistaną ir Sovietų Sąjungą. Šio klausimo svarstymas tik sulaužytų Helsinkį, paverstų Hel sinkį į susikirtimą, o ne bendradarbiavimą.“

Washingtono Reagano štabo nariai pareiškė, kad delegacijos vadai bus palikti, nors ši konferencija užsitęsė ir po vyriausybės perėmimo sausio 20 d. Gandai, kad Reaganas atšauks demokratų iš Helsinkio, esą nepagrįsti.

Gdanskio aidai Dybenko kalboje

Antrojo sekretoriaus N. K. Dybenko kalbos paprastai išsiskiria nesulaikoma žiūvuli. Bet rugpjūčio 26 d. jam kalbant CK plenume, jo žodžiai, Gdanskio įvykių dėka, įgavo naują prasmę. „Prof-sąjungos organai“, kalbėjo Dybenko, „reikiamai nesaugo darbininkų ir tarnautojų darbo teisių.“ Iš darbo neteisėtai atleidžiami žmonės, profsąjungų organizacijos nuolaidžiauja „uoliams administratoriams“. Taip pat daugėja skundai dėl įstatymų pažeidimų priimant ir darba, perkeltiant ir atleidžiant iš darbo: deramai neįvertinamos moterų ir paauklųjų darbo teisės (Tiesa, 1980, VIII, 27).

Lenkijos darbininkai ėmėsi patys spręsti Dybenko suminėtas bei kitas problemas ir išsikovoj laisvas profsąjungas. Jų laikina pergalė jau privedė prie reikšmingų pasiekimų ir kitose Rytų Europos šalyse. Vengrijos komunistų valdžia žada suteikti oficialiosios profsąjungoms daugiau savarankiškumo ir leisti joms vaidinti „lojalios opozicijos“ vaidmenį, nes kitaip, pasak vengrų profsąjungų tarybos sekretorių „neįsivengsime neramumų — tai svarbiausia išvada iš Lenkijos įvykių“ (Newsday, 1980, IX, 21).

Lenkijos įvykių išvakarėse, juos lavų kompartijos teoretiniame žurnale Socializmas profesorius Neca Jovanov rašė: „Kai proletarijato diktatūra įsikūnija valstybės ir partijos aparate, tada ji ob-jektyviai pavirsta diktatūra virš proletariato. Tokiu atveju, anksčiau ar vėliau, subręsta neišvengiamas konfliktas tarp darbininkų klasės ir jos biurokratijos“. Lietuvoje tuo tarpu niekas nepasikeitė. Darbininkai dar neturi teisės kurti savo profsąjungas; dabar veis klančios profsąjungos tebėra valdžios administracinis organas ir kompartijos politinis įrankis: profsąjungų vadovus tebeskiria kompartija. Bet Gdanskio darbininkų šūkių šiandien aidai ir Lietuvoje.

KALENDORIUS

Lapkričio 19 d.: Pontijonas, Severina, Dainotas, Rimgailė. Lapkričio 20 d.: Feliksas, Maksencija, Jovydas, Audė. Saulė teka 6:43, leidžiasi 4:28.

ORAS

Saulėta, temperatūra dieną 45 l., naktį 30 l.

SKAUTYBĖS Kelias

GLOBOJA CHICAGOS SKAUTININKŲ-KŲ RAMOVĖ

Redaguoja skn. Irena Regienė, 2652 W. 65th St., Chicago, IL 60629
Telefonas 476-7089

ILGIAUSIŲ METŲ!

Nenuilstantį Lietuviškos Skautijos darbuotoją v.s. Vlado Tallat - Kelpšą 80-ojo gimtadienio proga sveikinam linkdami dar ilgų ir našių metų skautiškame darbe.

SKAUTYBĖS KELIAS

JAV Vidurio rajono vadovybė
Chicagos skautininkų-kių Ramovė.
Chicagos skautininkų draugovė
Aušros Vartų tuntas
Kernavės tuntas
Nerijos tuntas
Lituanicos tuntas

SVEIKINOM GARBINGĄ

SUKAKTUVININKA

Ilgametis nenuilstantis Lietuviškos Skautybės darbuotojas v.s. Vlado Tallat - Kelpša, 80 gimtadienio proga, buvo pasveikintas ir kukliai pagerbtas Chicagos skautininkų-kių Ramovės sueigoje, š.m. lapkr. 16 d. Šis pagerbimas sukaktuvininkui buvo tikra staigmena, nes sueiga buvo šaukta visai kitu tikslu. Skautininkas V. Tallat - Kelpša buvo sveikinamas ne tiek dėl savo garbingo amžiaus sukakties, kiek dėl ištvermės, nepaliaujamo domėjimosi ir dalyvavimo visuose skautiško gyvenimo įvykiuose. Sukaktuvininką daugiau šimtinė dalyvių pristatė skautininkų-kių Ramovės pirmininkas v.s. Pranas Nėdas. Ramovės vardu sveikindamos valdybos narės v.s. Ona Siliūnienė ir j. ps. Bronė Stravinskienė sukaktuvininką papuošė plačia tautine juosta ir baltu gvazdikėliu. Gėlėmis buvo papuošta ir jo skautiško gyvenimo palydovė p. Kelpšienė.

Sveikinimo žodžius tarė LSS Tarybos pirm. v.s. Sigita Miknaitis, ASS pirm. s. dr. Raimundas Strikas, Vyriausios Skautininkės v.s. Irenos Kerenienės ir savo vardu sveikino j.v.s. Aldona Gasnerienė, Aušros Vartų tunto turtininkė ps. Adelė Izokaitienė, JAV Vidurio rajono vadov v.s. Zigmas Jaunius, Kernavės tunto turtininkė s. Sofija Kunstmanienė ir Chicagos skautininkų draugovės vadovė ps. Danutė Vakarė. Buvo įteikta gražių dovanėlių ir sugiedota "Ilgiausių metų".

Sukaktuvininkas giliai sujaudintas šiuo jam suroštu netikėtumu nuostirdiai visiems dėkojo. Savo žodyje išreiškė padėką savo tėvams, kurie jį išpat jauniaučių dienų nukreipė visuomeninio darbo linkme patys būdami gyvu to pavyzdžiu. Pastebėjo, kad visą laiką dirbdamas su jaunimu neįjutė savo amžiaus.

Sukaktuvininkas ir jo ištikimoji gyvenimo draugė buvo pakviesti prapliauti didelio sukaktuvinio raguolio, o visi dalyviai pasivaišinti kepsniais ir garuojančia kava.

IDOMŲS JAUNIMO PASISAKYMAI

Chicagos skautininkų-kių Ramovės pastangomis š.m. lapkričio 16 d. Jaunimo Centro žemutinėje salėje buvo prarastos idomos svarstybos tema "Mano pažinimas šiuo metu skautavimu", aišku, mintyse turint lietuvišką skautavimą. Svarstybas moderavo v.s. Jo-

nas Paronis, dalyvavo ir savo pažinimas, mintis ir siūlymus išreiškė svarstybų dalyviai: fil. ps. Kęstutis Jecius, sk. v. y. Alius Meilus, ps. Linas Kučas, vyr. sl. Rasa Kaminskaitė ir v.s. Gintė Remeikytė. Jaunieji svarstybų dalyviai, ypač Gintė Remeikytė ir Rasa Kaminskaitė sugebėjo ne tik gerai formuluoti savo mintis, bet taip ir atsakyti į diskusijose dalyvavusių pasiūlymus ir pasiūlymus.

Tiek svarstybų dalyviai, tiek diskusijose dalyvavę reikė vil-
tį, kad sueigoje dalyvavę turtininkai ir vadovai atkreips reikiamą dėmesį į iškeltas mintis ir ieškos būdų duoti jiems eiga turtų ir tarptautinės veiklos apimtį.

Skautininkų Ramovė ruošdama sueigą kvietė joje dalyvauti visus, ypač jaunesnius brolius ir seses, deja, jaunųjų sueigoje buvo vos keletas ir reikia pasigėrėti iš jų tarpo tais, kurie išdrįso dalyvauti diskusijose. daugumas dalyvių buvo vidurinio ir vyresnio amžiaus skautininkai-kės.

Sveikintina Skautininkų-kių Ramovės pastanga sudaryti forumą jaunimui savo pažinimą dėstyti.

VISI KVIEČIAMI PARODOS ATIDARYMAN

LSS Seserijos vadija Jaunimo Centro Čiurlionio galerijoje rengia dailininkės Danuolės Šeputaitės - Jurgutienės meno darbų parodą. Parodos atidarymas š.m. lapkričio 21 d., 7:30 val. vak. Paroda tęsis iki lapkričio 30 d. Parodos lankymas: šokiadieniais nuo 7-9 val. vak. Savaitgaliais nuo 11 val. ryto iki 9 val. vak. Visi kviečiami dalyvauti atidaryme, arba aplankyti parodą kitomis dienomis nurodytu laiku.

SKAUTININKŲ-KIŲ RAMOVĖS SUEIGA

Chicagos skautininkų-kių Ramovės sueiga įvyko š.m. lapkričio 16 d., 11 val. ryto Jaunimo Centro žemutinėje salėje. Atsilankė daugiau šimtinės dalyvių.

Sueiga buvo dvilypė. Pirmoje dalyje buvo pasveikintas ir pagerbtas dabartinis LSS Kontrolės Komisijos pirmininkas ir buvęs ilgametis Ramovės pirmininkas v.s. Vaclovas Tallat-Kelpša.

Antroje dalyje vyko idomos jaunimo svarstybos "Mano pažinimas šiuo metu skautavimu" dalyvaujant Gintai Remeikytei, Rasai Kaminskaitėi, Aliui Meilui, Linui Kučiui ir Kęstučiui Jeciumi. Svarstybas moderavo v.s. Jonas Paronis. Diskusijose dalyvavo ir eilė sueigos dalyvių. Apgailėtina, kad nepaisant moderatoriaus prarastos idomos svarstybos tema "Mano pažinimas šiuo metu skautavimu", aišku, mintyse turint lietuvišką skautavimą. Svarstybas moderavo v.s. Jo-

nas Paronis, dalyvavo ir savo pažinimas, mintis ir siūlymus išreiškė svarstybų dalyviai: fil. ps. Kęstutis Jecius, sk. v. y. Alius Meilus, ps. Linas Kučas, vyr. sl. Rasa Kaminskaitė ir v.s. Gintė Remeikytė. Jaunieji svarstybų dalyviai, ypač Gintė Remeikytė ir Rasa Kaminskaitė sugebėjo ne tik gerai formuluoti savo mintis, bet taip ir atsakyti į diskusijose dalyvavusių pasiūlymus ir pasiūlymus.

KURSAI LITUANICOS SKILTININKAMS

Lituanicos tunto vadovybė siekdama įgyvendinti sėkmingesnį skautavimą skilčių sistemos pagrindu, pravedė dviejų savaitių kursų skiltininkams tikslu supažindinti jaunuosius vadovus su šios sistemos metodika. Kursams vadovavo fil. ps. Kęstutis Jecius.

GRAŽIAI VEIKIA AGUONĖLĖS

Prieš keletą savaičių Kernavės skautų tuntas įsteigė naują Agūnėlių skiltį. Šiam vienetui gali priklausyti mergaitės nuo 3 iki 6 metų amžiaus. Šiuo metu jau turima septynetą agūnėlių. Joms vadovauja jaunos prityrusios vadovės Vilija Kerelytė ir Milda Petkutė Krauss. Sueigos vyksta kiekvieną sekmadienį nuo 11 iki 12 val. ryto Jaunimo Centro naujojo pastato II-me aukšte, vaikų darželio klaseje.

Visas mergaites kviečiame įsijungti į agūnėlių, paukštyčių ir skautų eiles. Dėl platesnių informacijų kreiptis į turtininkę ps. Marytę Utz, tel. 423-0307.

DARBINGAS POSĖDIS CHICAGOJE

"Mūsų Skautybė" knygai ruošti komisija š.m. lapkričio 15 ir 16 d. posėdžiavo Chicagoje. Posėdžiai praėjo darbingoje nuotaikoje. Buvo galutinai nutarta knygos apimtis, nustatytas skyrių skaičius ir kt. Išklausa rajoninių redaktorių pranešimai. Posėdžiuose dalyvavo LSS Tarybos pirm. v.s. S. Miknaitis, knygai leisti komisijos pirm. v.s. A. Samušis ir komisijos nariai - v.s. Č. Senkevičius, v.s. kun. A.

Los Angeles prityrusios skautės Rūta Reivydaitė, Vita Alta ir Rita Čekanauskaitė su draugovės vėliava Palangos tunto sueigoje. nuot. Marytės Stokutės

Saulaitis, s. o. Gešventas, v.s. A. Namikienė ir v.s. R. Kučienė. Posėdžiai vyko skautininkų Alės ir Vytauto Namikų namuose.

Paskutinis terminas vienetams pristatyti medžiagą rajonų redaktoriams yra 1981 m. kovo 15 d. Artimu laiku vienetų korespondentams ruošiantis savo vienetų medžiagą knygai bus pranešta vėliausi nurodymai šiuo reikalu.

PRISIMINTA ONA SAULAITIENĖ

Lapkričio 15 d. (šešt.) vienu metų mirties sukaktuvių dieną šv. Mišių aukoje buvo prisiminta daug lietuviškai Skautybei pasidariusi a.a. v.s. Ona Saulaitienė. Šv. Mišias atnašavo sūnus v.s. kun. A. Saulaitis. Dalyvavo dukra Marytė, žentas Algis ir velionė sunkioje ligoje ilgus metus globojęs vyras v.s. A. Saulaitis, o taip pat gausus būrys ja gerbusių skautiškos seimos narių bei draugų ir pažįstamų. Posėdį pertraukė šv. Mišiose dalyvavo ir savaitgalėje Chicagoje posėdžiavę "Lietuviškoji Skautybė" knygos komisijos nariai.

Aušros Vartų Tunte

Aušros Vartų tunto iškilmingoje sueigoje, š.m. rugsėjo 22 d., vykdant LS Seserijos Vyriausios Skautininkės įsakymą Nr. 129, sekančiais garbės žymenimis buvo apdovanotos sesės:

PAŽANGUMO ŽYMENIU

Bichnevičiūtė Nida
Eidukaitė Gailė

JAY DRUGS VAISTINĖ

2759 W. 71st St., Chicago, Ill. 60629
• ROPESINGAI ISPILDOMI RECEPTAI • FANNIE MAY SALDUMYNAI • KOSMETIKOS REIKMENYS
D. KUHLMAN, B.S., Registruotas vaistininkas
Atidaro šokiadieniais nuo 5 val. ryto iki 10 val. vakaro.
Sėkmadieniais nuo 9 val. ryto iki 8:30 val. vakaro.
Tel. - 476-2206

AUTOMOBILIŲ TAISYMAS

Padangos. Priekinių ratų reguliavimas ir balansavimas. Stabdžiai. Dviračiai. Išmetamieji vamzdžiai ir kiti pataisymai. FIRESTONE TIRES. Wheel alignment and balancing. Brakes. Shock absorbers. Mufflers and pipes. Tune-ups. Lubrication. Change of oil and filters.

COUNTRY AUTO AND TIRE SERVICE

2423 West 59th Street - Tel. GR 6-7777
Veikia nuo 7:00 val. ryto iki 8:00 val. vakaro.
Šventadieniais uždaryta - Sav. MIKAS ČESAS
Šeštadieniais nuo 7:00 val. ryto iki 4 val. popiet.

Gabalytė Irena
Gaizutytė Ramunė
Mikutaitė Aušrinė
Noreikaitė Alma
Steponavičiūtė Ramona
Stroputė Rūta
Sutkutė Rasa
Vadeišaitė Regina

VĖLIAVOS ŽYMENIU

Grybauskienė Dalė
Kaminskaitė Rasa
Miliauskaitė Rasa
Mockaitienė Jolanda
Sutkutė Dana
Žygaitė Ramona

TĖVYNĖS DUKROS ŽYMENIU

Pocienė Zina

ORDINU ŪZ NUOPELNU

Rita Fabijonienė

JONAS PUZINAS

PETRAS AVIZONIS

Profesorius medicinos daktaras
(1875 - 1939)

Jo visuomeninė, kultūrinė ir mokslinė veikla

Išleido Amerikos Lietuvių Bibliotekos leidykla 1979. Spaudė M. Morkūno spaustuve. Didelio formato, 220 pusl., kieti viršeliai. Kaina su persiuntimu \$12.50. Illinois gyventojai dar pridėda 72 ct. valstybės mokesčio.

Užsakymus siųsti:

DRAUGAS, 4545 W. 63rd St., Chicago, IL 60629

DRAUGAS

THE LITHUANIAN WORLD-WIDE DAILY
Second class postage paid at Chicago, Ill. Published daily except Sundays. Legal Holidays, days after Christmas and Easter by the Lithuanian Catholic Press Society.
Publication Number (USPS - 161000)

Subscription Rates \$40.00 - Chicago, Cook County, Illinois and Canada. Elsewhere in the U.S.A. \$38.00. Foreign countries \$40.00.

Pašto išlaidas mažinant, pakvitatimai už gautas prenumeras nesunčiami. Ant DRAUGO prie kiekvieno skaitytojo adreso, gavus iš jo mokesčių, atžymina, iki kada yra užsimokėjęs.

DRAUGO prenumerata mokama iš anksto

	metams	1/2 metų	3 mėn.
Chicago ir Cook County	\$40.00	\$22.00	\$15.00
Kanadoje	U.S.A. 40.00	22.00	15.00
Užsienyje	40.00	22.00	15.00
Kitur	38.00	20.00	13.00
Savaitiniui	25.00	15.00	

• Administracija dirba kasdien nuo 8:30 iki 4:30, šeštadieniais nuo 8:30 iki 12:00.

• Redakcija dirba kasdien 8:30 - 4:00, šeštadieniais 8:30 - 12:00.

• Redakcija straipsnius taisydo nuožiūra. Nesunaudotų straipsnių nesaugo. Jūs grąžina tik iš anksto susitarus. Redakcija už skelbimų turinį neatsako. Skelbimų kainos prisiunčiamos gavus prašymą.

MOKSLININKA REIKALAUJA IŠLAISVINTI

Grupė žymių Europos fizikų įkūrė komitetą ruso fiziko Juri Orlovo išlaisvinimui. Mokslininkai spaudos konferencijoje pažymėjo, kad dėl sunkių kalnimo sąlygų Juri Orlovo svei-

katos būklė pastaruoju metu yra žymiai pablogėjusi, dėl to jie ragina visus Europos mokslininkus, kad sovietų valdžia išlaisvintų Orlovą, kuris už žmogaus teisių gynimą buvo nuteistas septynerius metus kalėti priverčiamųjų darbų la-geryje.

Advokatų Draugija
VALDEMARAS BYLAITS
IR
VINCAS REZGYS
Teisinių daktarai
2456 W. 69th St., Chicago, Ill.
Vid. tel. 778-8000
Valandos pagal susitarimą

DR. K. G. BALUKAS
Akušerija ir moterų ligos
Ginekologinė Chirurgija
6449 So. Pulaski Road (Crawford Medical Building). Tel. LU 5-6446
Jei neatliepia, skambinti 374-8004
Pirmą ligonius pagal susitarimą

Tel. ofiso HE 4-5849, rez. 388-2233

DR. PETER T. BRAZIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
2434 West 71st Street
Val. pirm., antr., ketv. ir penkt. 1:00 - 5:00
val. popiet, treč. ir šešt. tik susitarus

Dr. Ant. Rudoko kabineta perėmė

DR. EDMUND E. CIARA
OPTOMETRISTAS
2709 West 51st Street
Tel. - GR 6-2400
Val. pagal susitarimą: pirm., antr., ketv. 1-4 ir 7-9, antr., ir penkt. 10-4, šešt., 10-3 val.

Ofs. tel. 735-4477; Rez. 246-2839

DR. E. DECKYS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Specialybė - Nervų ir Emocinės ligos
CRAWFORD MEDICAL BUILDING
6449 So. Pulaski Road
Valandos pagal susitarimą

DR. A. B. GLEVECKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Tel. - BE 3-5893
Specialybė Akių ligos
3907 West 103rd Street
Valandos pagal susitarimą

Ofiso tel. - 582-0221

DR. JANINA JAKŠEVIČIUS
JOKSA
VAIKŲ LIGOS
6441 S. Pulaski Rd.
Valandos pagal susitarimą

Ofs. PO 7-6000, Rez. GA 3-7278

DR. A. JENKINS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
3844 West 63rd Street
Valandos pagal susitarimą

6132 S. Kedzie Ave. Chicago
WA 5-2670 arba 489-4441

DR. K. A. JUCAS
ODOS LIGOS
KOSMETINĖ CHIRURGIJA
Valandos pagal susitarimą

Istaigos ir buto tel. 652-1381

DR. FERD. VYT. KAUNAS
Gdytojas ir Chirurgas
DIPLOMATINĖ AMERICAN BOARD OF FAMILY PRACTICE
1407 So. 49th Court, Cicero, Ill.
Kasdien 10-12 ir 4-7 išskyrus treč. ir šešt.

DR. IRENA KYRAS

DANTŲ GYDYTOJA
2659 W. 59 St., Chicago
476-2112
Val. pagal susitarimą. Pirm., antr., treč. ketv. 10 iki 6 val. Šeštad. 10 iki 1 val.

DR. L. D. PETREIKIS

DANTŲ GYDYTOJA
8104 S. Roberts Road
1 mylia į vakarus nuo Harlem Ave.
Tel. 563-0700
Valandos pagal susitarimą

Tel. ofiso ir buto: Olympic 2-4159

DR. P. KISIELIUS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
1443 So. 50th Ave., Cicero
Kasdien 1-3 val. ir 6-8 val. vak. išskyrus treč. Šešt. 12 iki 4 val. popiet.

Tel. REliance 5-1811

DR. WALTER J. KIRSTUK

Lietuvų gydytojas
3925 West 59th Street
Val. pirm., antr., ketv. ir penkt. nuo 12-4 val. popiet ir 6-8 val. vak. Treč. ir šešt. uždaryta

DR. IRENA KURAS

GYDYTOJA IR CHIRURGE
KŪDIKIŲ IR VAIKŲ LIGOS
SPECIALISTE
MEDICAL BUILDING
3200 W. 81st Street
Val. Kasdien nuo 10 v. ryto iki 1 v. p. p. Ofiso tel. RE 7-1168; rezid. 239-2919

Ofs. HE 4-1818; Rez. PR 6-9801

DR. J. MEŠKAUSKAS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Specialybė vidaus ligos
2454 West 71st Street
(71-mos ir Campbell Ave. kampas)
Val. pirm., antr., ketv. ir penktad. 3 iki 7 v. p. Tik susitarus

Ofs. 742-0255 Namų 584-5527

DR. ALGIS PAULIUS

ORTOPEDINĖS LIGOS - CHIRURGIJA
1185 Dundee Ave.
Elgin, Ill. 60120
Valandos pagal susitarimą

Tel. 392-4422, 372-6222, 258-6575

DR. ROMAS PETKUS

AKIŲ LIGOS - CHIRURGIJA
Ofisai:
111 NO. WABASH AVE.
4200 NO. CENTRAL AVE.
Valandos pagal susitarimą

DR. FRANK PLECKAS

(Kalba lietuviškai)
OPTOMETRISTAS
Tikrina akis. Pritaiko skinius ir "Contact lenses"
2618 W. 71st St. - Tel. 737-5149
Val. pagal susitarimą. Uždaryta treč.

DR. LEONAS SEIBUTIS

INKSTŲ, PUSLĖS IR PROSTATO CHIRURGIJA
2656 W. 63rd Street
Val. antr. 1-4 popiet ir ketv. 5-7 vak.
Ofiso tel. 776-2880; rezid. 448-5545

DR. V. TUMASONIS

CHIRURGAS
2454 West 71st Street
Val. pirm., antr., ketv. ir penktad. 2-5 ir 6-7 - iš anksto susitarus

Ofs. tel. 586-3166; namų 381-3772

DR. PETRAS ŽILIOBA

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
6745 West 63rd Street
Val. pirm., antr., ketv. ir penkt. 2-7 šeštadieniais pagal susitarimą

DELEGACIJŲ PATIRTIS

Vadinamoji Europos saugumo ir bendradarbiavimo konferencija, susidedanti iš delegacijų tų valstybių, kurios pasirašė Helsinkio Baigminį aktą, sukelia mįslių iš anksto atspėti negalima. Aišku, vyriausius vaidmenis čia vaidina JAV-bės ir Sovietų Sąjunga, bet ir Europos didesnės valstybės turi savo įtakos sritis. Jei jos ir neišsėdina, prie jų su savo pasiūlymais, tai joms tenka tarpininkauti, ieškoti kompromisų, kai didžiosios valstybės nepajėgia rasti bendro vardiklio net konferencijos darbotvarkės sudaryti.

Kaip galima pastebėti iš gana šykščio pranešimų, tiek neseniai buvusi Belgrado, tiek dabar Madrido konferencijos jau iš anksto buvo kovos įtampos, kiekvienai didžiųjų valstybių einant savą keliu, neišvengiant bendrų sprendimų. Kai amerikiečių ir kitų Vakarų pasaulio delegatų noras spresiti žmogaus teises reikalus, jos pažeidimus ir Helsinkio susitarimus nusikaltimus, tai, priešingai, Sovietų troškimas tą visą blokuoti ir nukreipti visus svarstymus į nusikaltimų ir ekonominių reikalų, tartum žmogus būtų tik įrankis ir tik valstybės fabrikas gamintojas.

Nors buvo šiai konferencijai ruošiamasi apie porą metų, bet niekas didelių vilčių nedėjo, kad šioje konferencijoje bus galima išspręsti žmogaus, valstybių ir tautų problemas, kai jos kyla ne tik iš ekonominio veiksmo, bet ir iš žmonių pasiskirstymo paskiruose kraštuose ir klases, ir turtingus ir beturčius, ir valdancius ir skurstančius. Juo labiau, kad šioje konferencijoje net nedalyvauja tokios Pietų Amerikos, Afrikos ar Azijos valstybės, kuriose beveik kaip ir komunistiniuose kraštuose pažeidžiamos žmogaus teisės ir pats žmogus nuvertinamas iki reikalingo ar nereikalingo daikto. Pats pasirošimas ir medžiagos klasifikavimas taip pat nesirėmė nei moksliniu, nei žmogaus teisių stiprinimo pagrindu, bet daugiau tik faktais, kurie neduoda tikro vaizdo ir nepateikia sprendimui aiškios medžiagos.

Amerikos spauda ir šiomet Madrido konferenciją praleidžia tylomis, kaip ir Belgrado. Nesukelia jos dėmesio ir pastatiniui ginčai dėl svarstytos medžiagos ir darbotvarkės, kuri turėjo jau būti tiksliai aptarta buvusiuose pasitarimuose. Kiek daugiau konferencijos eigą pamini Europos spauda, bet taip pat be aiškesnio aptarimo ir be jokių komentarų, tartum dar laukytų, kad ši konferencija prasidėtų. Dėlto jos pasisekimu galima jau dabar nusivilti, kai Sovietų atstovai atsisako žmogų laikyti tam tikrų teisių ribose ir neatsisako žmogaus teisių svarstymo nelaikyti kišimusi į svetimos valstybės vidaus reikalus.

Kiek įdomesnis šį kartą konferencijai delegacijų sudarymas, ypač Amerikos, kur patariamąją grupę yra paskirti net ir keli etniniai grupių veikėjai, iš artimųjų pažįstamų, Sovietų Rusijos siekimus, pavergtųjų kancias, persekiojimus ir trėmimus. Jie taip pat kaip amerikiečiai pažįsta ir savo krašto vidaus gyvenimą, nuotaikas, pritarimą konferencijai ir jai pasipriešinimą. Valstybės departamentų paskirta delegacija, sudaryta iš specialistų tei-

sininkų ir teisės piktnaudžiavimo kituose kraštuose žinovų.

Prezidentūros paskirta patariamoji delegacija sudaryta iš įvairių specialistų, kurių tarpe yra etniniai grupių atstovai, gerai susipažinę su vietos ir tarptautine politika, su Amerikos norais ir siekimais žmoniškumo stiprinimo sektoriuje, kad, reikalui esant, galėtų duoti svarstymams, formulavimams ir išvadoms tokios medžiagos, kokia konkrečiai tuo metu bus reikalinga. Abi delegacijos — technokratai ir praktikai — papildoma viena kita ir viena kitos reikalingos.

Antroje delegacijoje yra ir visų pabaltiečių atstovai Rimas Česonis. Jis yra ne tik susipažinęs politinėje praktikoje su politiniu darbu, bet taip pat ir teoriškai tam darbui pasiruošęs. Jis jau yra tokiu amžiaus, kad politinėje karjeroje yra pats brandumas — mato šios dienos reikalavimus, bet neužmiršta ateities ir praeties. Tai lietuvių vienkartinis laimėjimas, kuriuo galima tik pasidžiaugti, nors tai dar laisvės ir neatnės.

I Madridą nuvažiavo ir kita delegacija — Vliko, Liet. Bendruomenės, Altos atstovai. Nuvykto okupuotoje Lietuvoje susidariusio Helsinkio susitarimų stebėjimo komisijos atstovai Tomas Venclova, remiamas pavergtųjų tautų Helsinkio grupės ir L. Bendruomenės. Galima laukti, kad jiems pavyks sumegzti kontaktus su pareigūnais, turinčiais balsą konferencijoje, ir padaryti jiems bent tokios įtakos, kad Lietuvos vardas ir pavergtųjų kancios nebūtų išbraukti iš traptatinės komisijos. Ypač vertingas R. Venclova, kaip gyvo liudininko, pasirodymas ir galimas liudijimas apie padėtį pavergtose Lietuvoje ir visame Pabaltijy. Šia delegaciją galima vadinti „mūsų“, nes jos nariai, nors nedalyvaujami paties konferencijoje, kurioje dalyvauja ne tautos, o valstybės, galės atlikti kai kuriuos propagandinius. Sovietų atėmimus, nurodyti privačiai konkrečius faktus, priminti žinomų disidentų pavardes.

Rimo Česonio nuopelnas iš vidaus sukurti sąlygas, kad Amerikos delegacijos pirmininkas jau galėjo priminti pavergtą Lietuvą, kenčiantį ir vis persekiojamą Viktorą Petkų. Didelėmis pastangomis gal galės ir šį šalutinę delegaciją priminti, kad kai kurie įvykiai, jau gerai žinomi laisvajame pasaulyje, šaukiasi pagalbos, reikalingi atitaisyti, skriaudų sumažinimo ir sutarčių laikymosi. Helsinkio sutartis atidare vartus rusams persekioti kitas tautybes ir komunistui besipriešinančius, bet ji atidare vartus ir ryžtingiesiems kelti balsą, kad jis pasiektų ir kitus sutarties partnerius. Jei suras prielaidas netinkamų pavyzdžių ir kituose kraštuose žmogaus teisių saugojimo požiūriu, tai bus pamoka visiems, kad arba reikia susitarti ir laikytis, arba visiškai nesitarti.

Ši mintis yra mįslė daugeliui pavergtųjų tautų atstovų galvose. Bet anto pop. Jono Pauliaus II, geriau kalbėtis ir tartis, negu tik iš tolo vieni kitiems grasyti, statant į pavojų pasaulio taiką ir žmonių ateities likimą. Madridas gal bent išryškinti šio pokalbio pobūdį. P.S.

POPIEŽIUS JONAS PAULIUS II

Du šimtai trisdešimt tūkstančių Šveicarijos katalikų pasirašė peticiją krašto vyriausybei, kad būtų paskelbtas referendumas dėl teisės į gyvy-

bę. Peticijoje pažymima, kad kiekvienas žmogus turi teisę gyventi, apsaugojant jo kūno ir dvasios neliečiamumą, ir kad žmogaus gyvybę prasižėdė motinos įsčiose ir baigiasi natūralia mirtimi.

SUTRIUŠKINTA PATAIKAVIMŲ — DETENTĖS POLITIKA

Balsuotojai patarė J. Carteriui grįžti atgal

BR. AUŠROTAS

Šių metų lapkričio 4 d. rinkimai Amerikoje įrodė visam laisvajam pasauliui, kad amerikiečiai dar neprarado sveikos nuovokos: J. Carteris su dešimtinėmis super-liberalinių senatorių kaip G. McGovern, F. Church ir kt. buvo sugrąžinti prie kitų užsiėmimų. „Nemokantiems valdyti ne vieta sostinėje, bet prie politinių mokslų elementoriaus“, — tokia yra amžina politikos tiesa.

Šia proga nesigriebiu nei kritikos nei pagyros tiek buvusiems, tiek ir būsimiems senatoriams. Tenorėčiau pasiūlyti „Human Events“ savaitraščio XI.8 laidos vedamojo mintimis. Jo autorius De Borchgrave kaltina vyriausybę, ypač jos vairininką, už „netinkamą vedamą užsienio politiką“. Nors iš trumpes perpektivos žvelgiant į praetį, tektų sutikti, kad įrodė ir šie rinkimai, kad „amerikiečiams nusibodo lankstyti nugaras tiek bolševikams, tiek ir Irano fanatikams“.

Pažįsta pasaulį

Žurnalistas — autorius, Arnaud de Borchgrave puikiai pažįsta šį pasaulį: per 30-tį jis buvo savaitraščio „Newsweek“ užsienio korespondentas. Vykdydamas šias pareigas, jis turėjo progą ne tik susipažinti, bet ir pažinti daugelį laisvojo pasaulio vadovų. Iš jų lūpų jis ne kartą girdėjo karčius tiesos žodžius apie JAV užsienio politikos klystkelius, ypač pastarųjų trejų metų laikotarpiu. Jis taip pat ne kiek blogiau supranta sovietinę grėsmę laisvajam pasauliui.

Su šiu žinių lobynu jis š.m. X.22 pasidalino mintimis Laisvės apgynimo tarybos sukvietame susirinkime, įvykusiame Regency viešbutyje, Vašingtone. Tos mintys čia suglaustai atspasakojamos dienraščiui skaitytojams.

Užmiršo tikrovę

Paskaitininko nuomone, vakariečiai valstybininkai užmiršo vieną pagrindinį dalyką: istoriją nediktuoja gyvenimui! Tačiau rusai stengiasi vakariečius įtikinti, kad „istorijos ratas pasisuko jų naudai“. (Past.: paskaitininkas turėjo omenyje, kad dalis XX-jo ir XXI-sis amžiai privaleltų priklausyti slavams — aut.). Istorija yra neutrali. Ją kuria, apipavidalina politikai ar karo vadai, bet ne žinių tar-

nybų „žvaigždės“ ar viešosios nuomonės apklausinėjimai. Šiame visame neaiškumų sukuryje vakariečiai didžiai pakriko, matydami savo karišką bejėgiškumą prieš sovietinę karinę grėsmę, aiškino knygos „Spike“ autorius.

Visi pastarųjų metų neryttingumo įrodymai, pradedant šacho išdavimu, ūkininkų sankcijų nepritaikymu SSSR už Afganistano okupaciją, nevisai pavykusių Olimpiadų žaidimų boikotu, nepaėmimu afganiečių laisvės kovotojų, ne tik užmeta mums gėdą, bet ir rodo Vakarų impotenciją ir vienybės stoką! Tačiau argali būtų dar ryškesnis mūsų bejėgiškumo įrodymas, kaip prasi-dėjęs karas Persijos įlankoje? Ta sritis yra gyvybiškai svarbi Vakarų pasauliui. Galima drąsiai tvirtinti, kad tas karas niekada nebūtų prasidėjęs, jeigu JAV karinės jėgos būtų pakankamai stiprios tuose plotuose. Gi dabar: SSSR iš lėto, bet užtikrintai ten perima teisę vaidmenį, nustatdamas mus į šalį.

Suoliavimas...

Prelegentas tikino, kad per pastaruosius 25-rius metus jis kalbėjosi su daugeliu valstybininkų. Jie beveik visi stebėjosi JAV užsienio politikos šokinėjimais, išsiskaisiais neįsprendžiamu galvosūkio daugelyje vyriausybų: kur suka Amerikos politika? Atrodė, kad JAV užsienio politikos nieko kito, bet tik katastrofos tegalima tikėtis. Ir tik prisiminkime Cyrus Vance pareiškimą, kad „girdi, kaip ir Brežnev, taip ir Carter siekia tų pačių tikslų“.

Daugelis užsienio vadovų prileidžia, kad JAV užs. politika neteko vairo: pastaroju metu JAV jos negalėjo paremti nei kariniu kumščiu, nei ūkiniais pažadais. Ameriką dažnai šantažuoja kairiųjų radikalų organizacijos. Esant tokiai padėčiai, mums palankūs kraštai nesirytta lošti pagėdaujamo žaidimo su mumis.

Kitų nuomonės

Susidarius šiai netikrumo būklei, žymiai pasikeitė kitų kraštų žmonių nuomonės apie JAV. Pvz., Vak. Vokietijos viešosios nuomonės tyrinėtojai stengėsi sužinoti ką galvoja vokiečiai apie galimą III-ji pasaulinį karą. Apklaustųjų

60% tikėjo, kad toks karas esąs realus. Na, ir kuo derėtų pasitikėti? Vos tik 8% teigė, kad jie pasitikėtų JAV III-jo Pasaulinio karo atveju. Gi 50% apklaustųjų samprotavo, kad vokiečiams gal būtų geriau, jeigu jie pasitrauktų „į kampą“ ir nesisipainiotų dviejų didžiųjų galybių arenoje! Primintina, kad būsimasis NATO vyr. sekretorius, belgas Henry Sibonet, socialistas, buvęs Belgijos užsienio reik. ministras įspėjo Ameriką, kad „Europoje plinta neutralumo liga. Tiesa, kol kas dar nepasiekusi epideminio pobūdžio...“

Taip pat dera prisiminti, kad dėl plintancų nepasitikėjimo Amerika nuotaukų suskilo Anglijos Leiboristų partija: jos būsimoji užsienio politika remsis vienašališku branduolinių ginklų panaikinimu!

Taip pat ir prancūzų spauda jau pradeda vartoti „atsipalaidavimo“ terminus, kurie tolydiu gali pavirsti „atsiskyrimu“. Šie visi ženklai tik rodo Europoje augantį neutralumą. Nestabdomas jis galėtų neutralizuoti visą V. Europą. Ir, kai šis Europos politinis procesas pasieks JAV viešąją nuomonę, tai ir šioje Atlanto pusėje bus galima išgirsti „izoliacionizmo apaštalių garsus“, samprotavo kalbėtojas.

„Ir už šiuos visus reiškinius užsienio nekaltingime kitų. Tiesdmi neatsakingą politiką namie, mes patys sėjome Europos neutralizavimo sėklas... Pataikautojai jau dūksta Europoje“, tvirtino žurnalistas.

Brežnevas tikisi...

Autorius prisimena Brežnevą ir Somalijos prezidento gen. Siad Barre turėjantį pokalbį 1976 m., kai abu diktatoriai dar buvo „geri draugai“. Tuo metu Brežnevas taip bylojo: „tiesa, Iranas yra gana kietas riešutas! Tačiau SSSR jį greičiau perskels, negu kapitalistai besuspės apsižiūrėti...“ Taip pasakojosi gen. S. Barre žurnalistui de Borchgrave.

Po pralaimėjimo Vietnamo JAV gavusi patį stipriausią politinį smūgį Irane. Šis JAV sužeidimas dar labiau padidins nepasitikėjimą Amerika. Ar galima Amerika pasitikėti? Toki klausimai rimtai svarstomi Europoje ir arabų kraštuose. Visa ši netikrovė kaip, tik ir stumia į neutralumą.

būti, nes pašaliniai žmonės neįleidžiami, o tik apylinkės gyventojai, kurie turi raktus. Jis buvo įsteigtas 1831 m. Jo įkūrėjas buvo Samuel Ruggles, kuris 1800 m. už miesto ribų nupirko didelį žemės plotą ir jame, panašiai kaip Anglijoje, įrengė rezidencinę vietą. Jis tą žemės plotą padalino į sklypus: 42 parkui, o 66 sklypai aplinka parką, skirti rezidencijoms. Sklypai buvo apstatyti gražiais namais, kurie ir dabar tebestovi. Dabar juose gyvena rašytojai, dekoratoriai, prekybininkai ir kitų profesijų žmonės.

Iš viso Manhatane, yra labai daug parkų ir parkelių, kurie užima 14% salos ploto. Nuo Manhatano neatsilieka ir kitos New Yorko miesto dalys, kaip Bronksas, kuriame didžiausias parkas yra Pelham Bay, kuris užima 2118 akrų žemės plotą. Jį 1964 m. iš indėnų nupirko Thomas Pell. 1830 m. jame buvo pastatyti rūmai, pavadinti Bartow-Pell Mansion, dabar paversti istoriniu muziejumi.

Antas gausiai lankomas parkas, yra Bronkso parkas. Jo pietinėje dalyje yra 250 akrų New Yorko zoologijos sodas, kuriame yra didžiausia gyvulių paukščių ir roplių kolekcija Amerikoje. Daugiausiai yra paukščių — daugiau kaip 3000. Gyvulių iš viso yra apie 1300.

Bronkso parke dar yra botanikos sodas, vadinamas New Yorko Botanical Garden. Šiltadaržyje auginama įvairių rūšių gėlės, o sode yra medžių ir krūmų, atvežtų iš viso pasaulio.

State Island parkas nepasizymi, nors vieno parkelio, zoologijos sodas, pasižymi geriausia roplių kolekcija. Čia yra nuodingų ir nenuodingų gyvačių, skorpionų, aligatorių, krokodilų, tarantulų, kobrų bei tropikinių žuvų.

J. MIŠKINIS

Pasaulis niekas anksčiau neturėjo tokių ginklavimosi problemų kaip dabar. Besivystančių kraštų skolos pasiekė milžinišką sumą — 180 milijonų dolerių. Karinės išlaidos sudaro daugiau kaip 40%.

Jungtinių tautų ekspertų duomenys rodo, kad 1978 metais pasaulis ginklavimosi reikalams išleido daugiau kaip 400 milijonų dolerių. Visų kraštų karinės pajėgos tar nauja 26 milijonai žmonių, o jei dar pridėsime asmenis, dirbančius karo reikalams kitose srityse, tai sudarytų daugiau kaip 60 milijonų žmonių.

Nuo antrojo pasaulinio karo pabaigos karo reikalams išleista daugiau 6 tribilijonai dolerių. Neseniai Austrijos laikraštis rašė: „Senovėje užmušti žmogų kainavo nedaug tačiau ilgai, gaminant vis sudė-

Taigi, Irakas taip įsidrąsino, kad jis esąs svarbiausia jėga Persijos įlankoje. Dėl šio savo įsitikinimo pradėjo karą prieš Iraną.

Visiškai nenuostabu, kad prabėgusią savaitę L. Brežnevas, savo pasikalbėjimuose su Armand Hammer (Past.: žinomas turtoolis, uždirbęs milijonus, prekiaudamas su SSSR, bolševikų draugas — aut.) tikėjosi, kad „perrinkus J. Carterį JAV prezidentu, ir toliau klestės detentė“, (ir... JAV biznieriui stiprins savo priesus).

V. Vokietijos kancleris, dar prieš metus, lankydamasis Kalifornijoje taip samprotavo: Jeigu mums teks išlaikyti dar 4-rius metus su naujai perrinkta J. Carterio vyriausybe, tai Vakarų Vokietija bus neutralizuota. Net jeigu as ir būčiau perrinktas V. Vokietijos kancleriu. (Past.: kas ir įvyko šio mėnesio pradžioje). Naujo neutralizmo spaudimo net as nepajėgčiau užtvengti“, taip samprotavo socialistas, II-jo pasaulinio karo metu buvęs priešlėktuvinės apsaugos karininkas.

Štai dar kitas, liberalinis balsas: savaitraštis „The Economist“, stebėdamas šią kasdien blogėjančią tarptautinę būklę, nerado kitos išeities, kaip „paremti konservatorių Ronald Reagan, kad jį išrinktų JAV prezidentu“.

Ar JAV visuomenė išgirdo maurojančios meškos dūkimą, ar ją paveikė auganti nesuvaldoma ekonominio gyvenimo pabaisa, bet ji nutarė pakeisti per ilgai užsitęsusių ūkinio ir politinio gyvenimo nuosmukį.

O, gal ir šiame straipsnyje suminėti Europos neutralizavimosi faktai taip pat bus neįdomūs pasiekę daugelio balsuotojų kitiems nežinomus pasamones įspėjimus?

tingesnius ir greitai moraliai senstantius ginklus, žmogaus sunaikinimas valstybėms dabar labai pabrango“. Tarp kitko straipsnyje pateikiami buvusio amerikiečių admiralo Henriko Ekilo apskaičiavimai, kiek kainavo sunaikinti karinę per visą karą istoriją. Pasak jo, prieš kario mirties kainavo: Julius Cezario laikais — 75 centus, Napoleono I — 2000 dolerių, pasaulinio karo metais — 21.000 dol., Antrojo pasaulinio karo metais — 200.000 dolerių. Vienok reikia manyti, kad dabar ši suma padvigubėjo ir sudaro apie 0.5 mil. dolerių. Tai galima apskaičiuoti iš neseniai buvusio karo Vietnamo. Šis karas JAV kainavo apie 3 milijonus dolerių per valandą, arba 25 milijonus per metus, žinoma, neskaitant nusi-nėstų žmonių ir sunaikintų unikalių vertybių.

Pavyzdžiui, kreiseris aprūpintas raketiniais ginklais, neseniai kainavo 180 milijonų dolerių. O vienas bombonešis B-70 kainuoja 20 milijonų dolerių. Viena tarptautinė balistinė raketa kainuoja apie 10 milijonų dolerių, artimiausioje perspektyvoje planuojamos gaminti strateginės bombonešės — 102 mil. dolerių. Vienas lėktuvėnis bei ginklų kainuoja tiek, kiek užtektų išmaitinti 400 tūkstančių žmonių visus metus.

Jau 1949 m. pirmajame Tarkos kongrese Zolio — Kiuri pabrėžė, kad už pinigus, išleistas vieno linijinio kreiserio gamybai, galima būtų pastatyti 10 mokslo tyrimo institutų, kurie galėtų sėkmingai spręsti svarbias vėžio ir tuberkuliozės gydymo problemas. 100 kareivių su karininkais išlaikymo lėšų užtektų pastatyti mokslinę laboratoriją, kurioje dirbtų 40 mokslo daktarų su asistentais.

Taip pat žvelkime, kaip ginklavimosi varžybos atsiliepia ekonomikai. Čia pirmiausia tenka pažymėti, kad karinės pramonės, pasak žinovų, ir bendrosios ekonomikos vystymosi ryšiai ir priklausomybė iki pastarojo meto mažai analizuoti. Pavyzdžiui, 1976 m. JAV metalurgų unijos siekdamas išvengti nedarbo, savo rezoliucijoje palaike karą Vietnamo. Panašiai elgėsi ir kitos valstybės.

Pabrėžtina, kad ginklavimosi poveikis nuo šimtmečio pradžios iki dabar labai smarkiai pakilo. Anksčiau, esant nesudėtingai ginklavimosi pramonei, ginklų gamyba galėjo kiek nors prisidėti prie potencialaus pramonės vystymosi. Dabar yra kitaip. Pasak mokslininkų, sudėtinga ginklų gamyba reikalauja labai aukstos kvalifikacijos darbininkų. Šioje srityje vieno dirbančiojo vieta kainuoja 2-3 kartus brangiau, negu dirbančiojo privatinėje pramonėje. Be to, karinėje pramonėje yra (Nukelta į 5 psl.)

NEW YORKAS

PETRAS MATEKŪNAS

14

Nors parkelis nedidelis, jis žmonių mėgstamas, lankomas, nes yra visai prie Upper Ray įlankos, kur oras vasaros metu žymiai vėsesnis ir švaresnis negu kitose Manhatano dalyse. Parke yra žiedo pavidalo Fortas pastatytas 1803 m., vadinamas Clinton vardu. Senos pastatytos iš plytų, aukštos ir storos, kuriose vietoje langų yra siauros angos, pro kurias, matyt, šaudydavo iš patrankų ir prieš laivus. Vėliau, kai anglai buvo iš šio krašto išvyti, fortas nustojo reikšmės ir 1823 m. buvo paverstas „Castle Garden“ teatru, kuriame dažnai dainuodavo Jenny Lind, amerikiečių vadinama „Švedų lakštingala“. Nuo 1855 m. iki 1890 m. forte buvo įsteigta imigracijos įstaiga. Per šią vietą yra perėję daugiau kaip 7.000.000 imigrantų. Kai iš šios vietos imigracijos centras buvo perkeltas į Ellis salą, forte buvo įrengtas New Yorko miesto akvariumas (vėliau perkeltas į Coney Island, kai tam reikalui buvo pastatyti modernūs rūmai). Dabar fortas yra paverstas tautiniu paminklu.

I šiaurės nuo forto įrengtoje aikštelėje pastatytos dvi aukštos, plačios cementinės plokštės, kuriose iškalta visų iš New Yorko kilusių karių, kurie žuvo per Pirmąjį pasaulinį karą, vardai ir pavardės.

Nepertoliausiai nuo šios vietos yra privatus parkelis, vadinamas Gramercy vardu. Parke neteko

I salą tenka plaukti laivais. Nors sala yra beveik East River viduryje, kaliniai, kurie pabėga iš kalėjimo, sasiauriai lengvai perplaukia, nors iš visų pusių salos nuotolis į Bronksą ar Queens yra apie pusę mylios.

Upper Bay įlankos pietuose siauras Narrows sąsiauris, skiria Long Island ir State Island salas. Šioje sąsiaurio vietoje yra pastatytas Verrasano — Narrows tiltas. Vietos gyventojai sako, kad tai yra „Vartai į New Yorką“. Į Atlanto pusę nuo Narrows sąsiaurio yra Lower įlanka, kurioje laivams praplaukti yra iškastas Ambrose kanalas.

Nuo Lower įlankos į rytus yra Jamaica Bay įlanka. Prie jos vakarinio kranto yra Brooklynas, o šiauriniame — John F. Kennedy tarptautinis aerouostas. Į Jamaica įlanką iplaukiama iš Lower įlankos, nes nuo Atlanto ją atskiria ilgas Rockway pusiasalis, kuriame veikia Rockway paplūdimys. Jamaica įlankoje yra apie 100 įvairaus dydžio salų. Viena iš jų yra apie 3 mylias ilgio. Abejuose jos galuose yra pastatyti tiltai, kurie sujungia Brooklyną su Rockway paplūdimiu.

Tiltai ir povandeniniai kanalai

Manhattanas su kitomis miesto dalimis yra sujungtas tiltais ir kanalais. Iš viso New Yorko miesto ribose yra daugiau kaip 25 įvairaus dydžio ir ilgio tiltai.

Pirmas tiltas buvo pastatytas Brooklyno siauraisioje East River sąsiaurio vietoje pagal J. A. Roebkingo projektą. Pradėtas statyti 1870 m. ir baigtas 1883 m.

(Bus daugiau)

Dail. R. Zotovienė įteikia savo piešą paveikslą dr. A. Butkui, JAV LB specialinės komisijos pirmininkui. Nuotr. Vl. Bacevičius

NERIJA PRISIMENA SAVO GASTROLES PIETŲ AMERIKOJE

V. ROCIŪNAS

Clevelando studentų vokalinis vienetas Nerija pradėjęs savo naują darbo sezoną, spalio 22 d. LB vakaronėje Clevelando lietuviams vaizdžiai pateikė savo kelionės išpušius po Pietų Ameriką. Nuotraukų albumai, programos, plakatai, laikraščių iškarpos, suvenyrai, dovanos, žemėlapiai ir t.t. sudarė įdomią kelionės parodėlę.

Po LB apylinkės vicepirmininko Viktoro Mariūno žodžio Rita Balytė vadovavo jaukiai kultūrinei vakaronėi. Nerijos dainininkė dėkojo Clevelando lietuviams, kurie su Pasaulio Lietuvių Bendruomenės valdyba ir Pietų Amerikos organizacijomis išleido jas

„nepapraston, visą gyvenimą neužmirštamon“ kelionėn, Neriją rėmė ir, reikalui esant, gynė. „Mūsų yra tie patys troškimai, — kalbėjo Rita, — kaip ir Jūs: kad mūsų širdyse meilė Tėvynei neužgesytų, kad mūsų tautos dvasia nenumirtų“. Kalbėtoja pažadėjo, kad vyresniems pavargus, jos stos į jų vietas.

„I Pietų Ameriką važiuavome ne vien tik pasivažinėti, o aplankyti negausias lietuvių kolonijas, gerokai nuo lietuvių nutolusias. Vežėme gyvą tėvynės dvasią, tėvynės meilę, dainą, muziką ir lietuvišką žodį, pažadinome jaunimą ir dabar palaikome su juo ryšius“.

Viktutė Lenkauskaitė davė statistikos: Nerija kelionėje išbuvo tris savaites, aplankė penkis kraštus, išvažinėjo 15.000 mylių. Maršrutas: Clevelandas, Miami, Caracas, Bogota, Rio De Janeiro, Sao Paulo, Montevideo, Buenos Aires. Koncertavo didesniems ir mažesniems auditorijoms, lietuviams ir vietiniams gyventojams, dainavo kartu su Žibutėmis Buenos Airėse ir atliko programą kartu su Ažulyno šokėjais Montevideo mieste.

Nijolė Lenkauskaitė paskaitė kelis organizacijų vadovų ir privačių asmenų padėkos ir įvertinimo laiškus. Sigitė Lenkauskaitė, gastrolėms pasibaigus, PLB valdybos prašoma, pasilikti dar kelioms savaitėms. Vadovavo jaunimo stovykloms, mokė tautinių šokių, dainų, rengė lauzus, vaidinimus, o kartu su Daina Kojelyte vadovavo ir atkuto stovyklai Brazilijoje. Jauniausioji Mildos ir dr. Edmundo Lenkauskų dukterė Sigitė papasakojo apie Pietų Amerikos lietuvių gyvenimo sąlygas, jaunimo karštą norą išmokyti lietuvių kalbos, dainų, muzikos, šokių. Jos skandė lietuvių kalba pateiktą pranešimą savo išpušiais papildė Z. Kripavičiūtė, Rita Klierienė, Mirga Bankaitytė. Įteiktos atvežtos dovanos Jurgiui Malskiui, Vladiui Bacevičiui ir Liudui Sagiui.

Vokalinio vieneto vadovė Rita Klierienė pranešė, kad Nerija gruodžio 13 įrašys antrą plokštelę, kurioje bus liaudies dainų, pramoginės muzikos, lietuvių kompozitorių dainų, viena, kita

ispanų daina, bendrai Pietų Amerikos gastrolių repertuaras. Pirmoji Nerijos plokštelė jau seniai išparduota.

Lietuviška oazė

Visas nerijiečių pokalbis buvo pajavirintas skaidrėmis, darytomis Vyto Klierio — Nerijos kelionės palydovo ir kitų. Čia buvo nuotraukų iš koncertų, susitikimų su lietuviams, stovyklų ir laisvalaikio malonių valandų.

Įdomios skaidrės buvo iš Nerijos kelionės į Slotkų ūkį, 120 km. nuo Kolumbijos sostinės Bogotos. Kelionė per kalnus, praleistas laikas, bendrai mielas priėmimas ir pati Slotkų šeima kėlė visiems pasididžiavimo ir džiaugsmo jausmą, nes ši šeima Andų aukštubėse savo dydžiu, lietuviškumu, didele meile Lietuvai yra didelė retybė, o gal ir unikumas lietuvių išeivijoje.

Puikus pavyzdys, kad nebūtina reikia nutautėti, gyvenant svietimuose Andų kalnuose. Kai jų šeimos narys Kestutis, 27 m., baigęs agronomijos mokslus, grįždamas iš lituanistikos seminaro prie Akrono sustojo į Clevelandą, buvo maloni proga daugiau išgirsti apie šią išskirtinę lietuvių šeimą ir jų gyvenimo odiseją, apie kurią galėtų būti prirašytos knygos. Kestutis puikiai kalba lietuviškai su gražiu ispanišku atspalviu. Pagrindinis lietuvių kalbos mokytojas buvo jo senelė, buvusi Lietuvoje mokytoja. Tėvai: Vacys ir motina Danutė (mirusi 1979 m.) ūkininkai iš Šaulių, Šiaulių apskritys. Bėgdami nuo bolševikų per Italiją, emigravo Kolumbijon. Nusipirko miškingą žemės plotą, iškirto medžius ir užvedė vištų ūkį. Šiandien tas ūkis apima 120 ha, augina apie 50.000 vištų ir kasdien i miestus pristato apie 30.000 kiaušinių. Ūkį tvarko agronomas Kestutis su 30 samdyto personalo. Vacys Slotkus vėliau išigijo du galvijų ūkius: vieną už 140 km. — 4.000 ha, arba 4 val. kelio, kur auginama 1.000 karvių, o antrą už 300 km. arba 15 valandų kelio, taip pat 4000 ha su 400 galvijų. (Kalnuose atokumai dažniausiai matuojami laiku).

Šie trys ūkiai yra milijoninis turtas, kuriam reikalinga ir gabių administratorių. Tėvas tvarko didįjį galvijų ūkį. Kestutis — vištų ūkį, o sūnus Vytautas elektros technikas, vedęs lietuvaitę iš Lietuvos, tvarko antrąjį galvijų ūkį.

Kiti penki šeimos nariai: Viktutė — medicinos daktarė, vaikų ligų specialistė, ištėkėjusi, gyvena Barcelonoje, Ispanijoje. Terešė Barauskienė gyvena Los An-

geles, augina dvi dukreles, Danutė Mockienė studijuoja med. ir augina vieną dukrelę Kolumbijoje. Kazys, baigęs gimnaziją, nori studijuoti mediciną ir jaunairosi Stasytė — 15 metų moko si gimnazijoje.

Kestutis nuoširdžiai pasakojo apie šeimos pastangas išlikti lietuviams, sukurti lietuvišką šeimą, gyvenant Andų kalnų platybėje ir toli nuo lietuviškų židinių (Kolumbijoje bendrai ne daug lietuvių), todėl šeimos nariai vyksta tūkstančius mylių į

ADOMAS JAKSTAS

Ilgą laiką besivystančios lietuvių kritikos priešakyje yra stovėjęs Adomas Jakštas-Dambraskas (1880-1938). Būdamas mėnesinio „Draugijos“ žurnalo redaktoriumi 1907—1923 metais, jis stengėsi siauriau ar plačiau įvertinti beveik kiekvieną dailiosios literatūros knygą. Kadangi kitokių pastovių žurnalo anuo laiku lietuvių teturėjo tik protarpiais, „Draugijos“ redaktorius per savo recenzijas įsigijo beveik monopolinę poziciją lietuvių kritikoje. Todėl su juo vienaip ar kitaip turėjo skaitytis kiekvienas asmuo, besidomintis lietuvių literatūra. Jų ne vienam A. Jakštas atrodė kaip lietuvių kritikos karalius.

J. Grinius

lietuvių kongresus, stovyklas, nežiūrint kuriame kontinente bebūtų.

Kestutis Slotkus Nerijos atsilankymą laiko reikšmingu įvykiu lietuvių gyvenime Kolumbijoje. Nerijietės palikusios labai gerą išpušį, o koncertai — puikiūs. Kestutis su tam tikru pavydu kalba, kad mes čia gyveną nesuprantame ir neįvertiname, ką turime savo dvasiai, lietuviškai nuotakai ir džiaugsmui.

KOVOTI

PIRĖS MATERIALIZMĄ

„Ganytojinės veiklos strategija šiuolaikinėje bendruomenėje“, tai tema, kurią išvystė apaštališkasis pranciškus Australijoje arkivyskupas Barbarito, kalbėdamas Australijos vyskupų konferencijos asamblėjoje. Arkivyskupas pažymėjo, jog ypą sekuliarizmo persunktoje žmonių bendruomenėje yra svarbu dabartiniam laikam pritaikintomis priemonėmis ugdyti religines vertybes, kovoti prieš materializmą, šalinti įvairias dabartinėje visuomenėje pasireiškiančias negeroves, skleidžiant visuose visuomenės sluoksniuose neiškreiptą Kristaus mokslą. Evangelijos skelbimo darbas turi būti vykdomas pirmoje eilėje atsizvelgiant į šiuolaikines aplinkybes, į kiekvieno žmogaus lūkesčius ir troškimus.

A. + A. Dr. ALDONAI NAKUTIENEI mirus,
dukterims LEONILAI NAKUTIENEI, ALDONAI ir žentui ROBERT KUNCE, sūnui EDVARDUI, seserims DANUTEI, GENEI ir vyrui dr. ANTANUI BARKAUSKAMS, BRONEI ir vyrui ZENIUI MILIONAMS giliai užuojautą reiškiamo.

Pasaulio ir Amerikos

Lietuvių Gydytojų Sąjunga

A. + A.

MARCELĖ YAKAITIS

SIMKUTĖ

Gyveno Chicago, Illinois. Anksčiau gyv. Brighton Parko apylinkėje.

Mirė lapkr. 17 d., 1980 m., 3:15 v. popiet, sulaukus 79 m.

Gimė Lietuvoj, Panevėžio apskr. Amerikoje išgyveno 58 m.

Pasiliko dideliame nuliūdime vyras Tadas, dukterė Helen

Michaels, žentas William, sūnus Ted, marti June, 4 anūkai

kun. Michael Yakaitis, Kathleen Yakaitis, Karen Bieniek su

vyrų Greg, ir Tom Michaels, proanūkas Timothy Bieniek,

brolis Charles Šimkus, brolienė Albina, bei kiti giminės, draugai ir pažįstami.

Priklausė Dariaus Girėno Am. Legion Auxiliary 271, Lietuvos Vyčių 36-tai kuopai ir Moterų Sąjungai.

Kūnas pašarvotas Gaidas ir Daimid koplyčioje, 4330 S. California Ave. Laidotuvės įvyks ketvirtadienį, lapkričio 20 dieną. Iš koplyčios 9 val. ryto bus atlydėta į šv. M. Marijos Nekalto Prasidėjimo parap. bažnyčią, kurioje įvyks gedulingos pamaldos už velionės sielą. Po pamaldų bus nulydėta į šv. Kazimiero lietuvių kapines.

Nuoširdžiai kviečiame visus: gimines, draugus ir pažįstamus dalyvauti šiose laidotuvėse.

Nuliūdę: Vyras, dukterė, sūnus, marti, žentas, anūkai ir proanūkas.

Laid. direkt. D. Gaidas ir G. Daimid — Tel. 523-0440.

Mielam Sponsoriui

A. + A. BENEDIKTUI ČEJAUSKUI mirus,
gilaus skausmo prisilgę jo žmoną ANANINĄ, dukras IRENĄ NAVIKIENĘ, LAIMĄ SEBASTIAN, sūnus Lt. Col. U.S. Army ROMANĄ, VYTAUTĄ bei jų šeimas, nuoširdžiai užjaučia ir kartu liūdi

Ona ir Stasys Petruliai
Marija ir Stasys Petruliai
Janina Hannah (Petrulytė)

Mielai

A. + A. SOFIJAI DRUŽILAUSKIENEI
šią žemišką kelionę užbaigus, giliame liūdesyje palikusios dukteris ALDONĄ RIMIENĘ ir LARIŠĄ JANKONIENĘ ir kitus gimines bei artimuosius nuoširdžiai užjaučia ir kartu jungiuos prie jų liūdesio.

Bonifacas Bukauskas

DRAUGAS, trečiadienis, 1980 m. lapkričio mėn. 19 d.

5

Mielai narei

A. + A. BRONEI MARCINKIENEI mirus,
jos vyrą Kazį, sūnų Rimą ir dukrą Ritą nuoširdžiai užjaučia

Panevėžiečių Klubas

A. + A. Muz. MYKOLUI CIBUI mirus,
žmoną Eufemiją ir brolių Juozą su šeima nuoširdžiai užjaučiame.

Elena ir Mečys Krasauskai
Magdalena ir Stasys Vitkai

EUDEIKIS

Laidotuvių Direktorai

DOVYDAS P. GAIDAS ir GERALDAS F. DAIMID

TRYŠ MODERNIŠKOS KOPLYČIOS

4330-34 So. California Avenue

Telefonai LA 3-0440 ir LA 3-9852

4605-07 South Hermitage Avenue

Telefonas — YArds 7-1741-2

Mažeika & Evans

Laidotuvių Direktorai

6845 SOUTH WESTERN AVE.

Tel. 737-8600-01

9837 SOUTH KEDZIE AVE.

Tel. 422-2000

PETKUS

MARQUETTE FUNERAL HOME

TĖVAS IR SŪNUS

2533 West 71 St., Chicago

1410 So. 50th Av., Cicero

Tel. 476-2345

AIKŠTĖ AUTOMOBILIAMS STATYTI

Laidotuvių Direktorai

Lietuvių Laidotuvių Direktorių Asociacijos Nariai

PHILLIPS - LABANAUSKAS

3307 SO. LITUANICA AVE. Tel. YArds 7-3401

STEPONAS C. LACK (LACKAWICZ) ir SŪNUS

2314 W. 23rd PLACE Tel. Virginia 7-6672
2424 W. 69th STREET Tel. R.Epublic 7-1213
11028 Southwest Highway, Palos Hills, ILL. Tel. 974-4410

PETRAS BIELIŪNAS

4348 SO. CALIFORNIA AVE. Tel. LAfayette 3-3572

JURGIS F. RUDMIN

3319 SO. LITUANICA AVE. Tel. YArds 7-1138-39

POVILAS J. RIDIKAS

3354 SO. HALSTED STREET Tel. YArds 7-1911

VASAITIS - BUTKUS

1446 So. 50th Ave., CICERO, ILL. Tel. OLYmpic 2-1003

AUTOMOBILIŲ TAISYMAS

Padangos. Priekinių ratų reguliavimas ir balansavimas. Stabdžiai. Dujiniai. Išmetamieji vamzdžiai ir kiti pataisymai. FIRESTONE TIRES. Wheel alignment and balancing. Brakes. Shock absorbers. Mufflers and pipes. Tune-ups. Lubrication. Change of oil and filters.

COUNTRY AUTO AND TIRE SERVICE

2423 West 59th Street — Tel. GR 6-7777

Veikia nuo 7:00 val. ryto iki 8:00 val. vakaro. Šventadieniais uždaryta — Sav. MIKAS CESAS. Šeštadieniais nuo 7:00 val. ryto iki 4 val. popiet.

APLINK MUS

× Kun. dr. Jurgis Šarauškas, metus išdirbęs Valstybės departamente sekretoriaus asistento pareigose, sugrįžo Chicagon. Lapkričio 16 d. išskrido į Louisville, Kentucky valstijon keturių vyskupijų klebonams skaityti paskaitų iš pastoracinių ir administracinių mokslų srities. Į šį seminarą suvažiavo apie šimtas klebonų. Po to skrenda į San Francisco tris dienas duoti specialų seminarą iš ministrų sričių. Chicagon grįš lapkričio 24 d. Kun. dr. Jurgis Šarauškas aktyviai reikiškesi katalikiško jaunimo veikloje ir yra jaunimo labai mėgiamas.

× Lietuvių Operos laimieji bilietai loterijoje buvo išrinkti praėjusią savaitę Operos baliaus metu. 100 dol. laimėjo Apol. Varnelis iš Dowagiac, Mich., 150 dol. gavo A. Macevičius iš Lemont, Ill., kuris dalyvavo ir pačiame baliaje. 250 dol. laimėjo Vacys Petrauskas iš Chicago — jis irgi buvo baliaje. 500 dol. laimėjo studentė Vida Maciukevičiūtė iš Palos Heights, Ill. Tūkstantį dol. šiais metais laimėjo V. E. Jonynas iš Chesterton, Ind. Operos balius praėjo labai geroje nuotaikoje. Gautas pelnas skiriamas naujos Ponchielli operos „Liutuan“ pastatymui.

× Antanas Kairaitis iš Comstock Park, Mich., užsisakė knygų už didesnę sumą ir pridėjo 8 dol. auką lietuviškos spaudos stiprinimui. Ačiū mielam knygų skaitytojui.

× Patikslinimas. Vakar dienos a. a. Broniaus Dailidės neologizmo išvada klaida. Paskutinėje pastraipoje turi būti: telefonas paliko sūnų Vytautą su šeima, seserį Kazimierą Zubkuvienę, a. a. prof. Zubkuvą našlę, o ne anūkę, kaip klaidingai atspausdinta.

× Atsiuntė už kalėdines korteles po 3 dol.: A. Rugys, Julius Balsys. Ačiū.

× Toronto vyrų choro „Aras“ koncertas rengiamas lapkričio 22 d., 7:30 val. vak. Jaunimo centre. Po koncerto kavinėje rengiamas choro pagerbimas — vakarienė. Visuomenė kviečiama dalyvauti. Vietos rezervuojamos Margučio raštinėje. Koncerto bilietai gaunami Vaznelių prekyboje ir Margutyje. (pr.)

× Rochesterio jaunimo „Teatras vienas“ V-me Teatro Festivalyje, lapkričio 28 d., 7:30 val. vak. penktadienį, rodytų premiją Anatolijaus Kairo 3 v. komediją Ku-kū. Komedijos parvydžiai imti iš Chicago Marquette parko lietuvių gyvenimo. Bilietai Vaznelių prekyboje, malonėkite įsigyti iš anksto. (pr.)

× Atėtininkų namai, Archer Ave (Rt. 171) ir 127 St., Lemonte, Illinois, ir šiais metais ruošia iškilmingą Naujųjų Metų sutikimo balių. Norintieji jame dalyvauti, skambinkite iš anksto telefonais: 312-257-6735, arba 312-246-5390. (pr.)

× Brolio Petro Kleinoito vie-nuolauko gyvenimo 50 metų sukaktuvių proga, lapkričio 23 d., 3 val. p. p., keli kunigai atnašaus Šv. Mišias Jėzuitų koplyčioje. Po pamaldų — nuotaikingas pobūvis Jaunimo centro kavinėje: trumpa paskaita, meninė dalis, įvairūs užkandžiai, kavutė. Bilietų pirkti nereikės. Visi kviečiami ir laukiami. (pr.)

× Neprigrinditiems — Nėmokamai klausia patikrinama penktadienį nuo 10 v. r. 11:4 val. popiet, adr.: 3042 W. 63 St., Chicago, Ill. Tel. 776-3189. Parduojami ir taisomi visų firmų klausos aparatai. Baterijos už pusę kainos. Zenith firmos ausiniai aparatai. Robert Stensland & Associates, 950 Lake St., Oak Park, Ill. Atlauda tik pirmad., ketvirtad. ir šeštad. Tel. 848-7125. (ak.)

× Pasaulio LB pirmininkas inž. Vyt. Kamantas ir jo žmona Aldona bus V-to Teatro festivalio garbės svečiai. Jie dalyvaus šeštadienio ir sekmadienio valdinimuose bei žymenų bankete, kuris vyks paskutinę festivalio dieną.

× Kviečiame visus studentus, pradėjusius ar lankančius universitetą, atvykti į akademinių skaudžių draugovės ruošiamą arbatėlę gruodžio 7 d., 4 val. p. p. pas Ramoną Zygaite (7234 S. Washenaw). Norinčios įstoti į akademinių eiles, bet negalinčios atvykti į arbatėlę, prašomos paskambinti Gilei Liubinskaitėi 735-5192.

× Ritas Žiupsnys, George Williams, Downers Grove, kolegijos studentas, gavo stipendiją už tinklinį, „AAU“ — Amateur Athletic Union — ir buvo išrinktas 1980 metų geriausiu tinklinio žaidėju vyrų klasėje. Spalio 26 d. Wilton Manor Weaton mieste specialiam bankete buvo pagerbti šių metų geriausi sportininkai iš 33 šalių. Ta proga ir lietuvis Ritas Žiupsnys buvo apdovanotas specialiu žymeniu.

× S. Tomariene iš Chicago atsiuntė čekį už tris „Draugo“ prenumeratas, bet kartą nusi-skundė blogu pašto patarnavimu, nes dažnai „Drauga“ atneša už dviejų dienų ar kaip kitaip.

× Patikslinimas. Vakar dienos „Lietuviai Californijoje“ skyriuje po nuotrauka turėjo būti parašas ne Karakavičienė, bet Viktorija Kazakevičienė.

× James B. White iš Avon Parko, Fla., atsiuntė 6 dol. už kalėdines korteles. M. Ivanauskas už kalendorių 2 dol. Abiem nuosirdžiai dėkojame.

× Sigismund „Draugo“ prenumeratos mokėstį dar pridėjo po 10 dol. aukų: Juozas Kazlauskas, Waterbury, A. Matulionis, Plattsburgh, E. Baltrušaitienė, Chicago, Bronius Jurgutis, Cicero, Aug. Pranskevičius, Chicago, ir 7 dol. Pranas Sidzikauskas, San Jose, Cal. Mielėms aukotojams nuosirdžiai dėkojame.

× Gavę kalėdines korteles, po 5 dol. aukojo: J. V. Lopatauskas, Z. Brencius, H. Žibas, V. Grudys, V. Mašiotas, J. Skeivis, Z. Koriš, T. Rudaitis, T. Blinstrubas, V. Janulaitis, Al. Kikilas, M. Šlegaitis, dr. St. Budrys, A. M. Buivydas, A. Jarašienė, V. Prižgintas, A. Karaziya, K. Skaisgiris, kun. J. Lechavičius. Visiems dėkojame.

× Lietuvių Ekslibrių paroda, sudaryta iš Gintauto Vėžio rinkinio, vyksta „Galerijos“ patalpose, 744 North Wells St. Svečiavimasis ir oficialus parodos atidarymas bus penktadienį, lapkričio 21 d., nuo 5 iki 8 val. vakaro. Per parodos atidarymą bus galima gauti naujai išėjusią dr. Vitolio Vengrio knygą „Lietuvių Ekslibriai“. Knyga išleido Amerikos Lietuvių Bibliotekos leidykla. (pr.)

× Verta dėmesio nauja studija; tai neskelbtino autoriaus studija, apimanti vertingą medžiagą, liečiančią Lietuvos valstybinį gyvenimą, kuri ligi šiol nebuvo paskelbta, kaip susitarimo projektas su kunigaikščių Urachu, dokumentas, įteiktas Lietuvai okupavusiems komunistams apie galimybes su jais bendradarbiauti, protestas hitlerinei okupacijai ir t. t.

„Valstybininkas Politikos Keičia“ — studija parašyta ne mūsų visuomeninėje aplinkoje, yra turtinė įžvalgos, kurios yra vertos dėmesio visuomenės, kuri rūpinasi Lietuvos valstybės reikalais.

Knyga apima apie 300 puslapių. Ją užsisakiusieji ir atsiuntę pinigų iki lapkričio 31 d., gaus 20% nuolaidos nuo kainos kietais viršelais 8 dol., minkštais 6 dol. Persiuntimui pridėti 2 dol. Čekius rašyti: Tėvynės Sargo Administracija, 6819 S. Washenaw Ave., Chicago, Ill. 60629. (ak.)

IŠ ARTI IR TOLI

J. A. VALSTYBĖS

— Phoenixo De Vry Technologijos institutą šiemet baigė Steponas Norkus iš Los Angeles, Calif. Diplomo įteikimo iškilmėse dalyvavo ir sūnus laimėjimu pasidžiaugė taip pat tėvai C. ir A. Norkai.

— Mike Paulonis, kilme iš Springfield, Ill., šiuo metu yra apsigyvenęs Phoenix, Ariz., mieste ir čia gerai verčiasi kaip komercinių ir apartamentinių namų pirkimo ir pardavimo agentas. Gerai įsikūręs, profesijoje turi pasisekimą. Dabar užmezgė ryšius ir su to miesto lietuviais. Jis lietuviškai kalba visiškai laisvai.

— Dr. Zigmantas Brinkis, Los Angeles, Calif., savo namuose davė kambarį Lietuvių Rašytojų draugijos būstinei įkurti. Jo namuose dažnai vyksta įvairių ruošiamų mažesnių apimties kultūriniai ir visuomeniniai renginiai. Lietuvių jaunimo iniciatyva organizuojamas lietuvių informacijos centras paskutinį kartą posėdžiavo taip pat dr. Z. Brinkio namuose, nes Tautinių namų vadovybė savo patalpose informacijos centro organizatoriams rinktini nebeleidžia.

— Vasaros vidurdienis, rašytojo Lando Dovydeno nauja knyga, bus sutikta Vaizganto Kultūros klube lapkričio 30 Kultūros židiny, Brooklyne. Dalyvaus ir autorius. Bus galima įsigyti ir knygą su autografu. Apie knygą kalbės Al. Stankienė. Rašytojas Lando Dovydenas gyvena prie Scrantono, Pa. Atvykdamas į šią pocietę, jis atveš parodyti ir savo ankščiau parašytas knygas.

— Albina Lipienė, JAV LB Hartfordo apygardos pirmininkė, laisvą kreipėsi į Valstybės departamentą su prašymu ir toliau remti Pabaltijo valstybių laisvės siekimus. Į sekretoriui Muskie pasiūstą laišką atsakė jo padėjėjas (assistant secretary of State) William J. Dyess. Savo laiške jis konstatuoja, kad „Sov. Sąjunga negarbingai pasielgė su Helsinkio sutarimuose esamais principais savo viduje ir už savo sienų“. Tuos nusižen-gimus JAV-bės kels Madrido konferencijoje. Prie laiško Dyess prijungė dokumentą, nušviečiantį JAV politiką Pabaltijo valstybių atžvilgiu.

— Alex Danbarai, gyv. Chicagoje, yra atėjęs laiškas iš Radvilaiškos, ok. Lietuvos. Laišką galima atsiimti „Draugo“ admin. darbo vandomis.

— Juozas Galinis iš Lemonto atsiuntė 10 dol. už kalėdines korteles ir kalendorių. Nuosirdžius ačiū.

— K. Daunys iš Toronto, Kanados, atsiuntė 10 dol. už kalėdines korteles ir kalendorių. Nuosirdžius ačiū.

— Viktoras Danėnas iš Chicago, atvykęs į „Draugą“, nusi-virko knygų už didesnę sumą ir paliko auką. Spaudos stiprinimui. Labai ačiū.

— Savo dienraštį aukomis po 5 dol. parėmė: Br. Brazinskas, P. Grigalaukas, P. Melnikas, J. Kušlikis, S. Giedraitis, Ir. Sprindienė, A. Rimkus, S. Mesec; po 2 dol. — J. Česna, J. Mockūnas, K. Narbutaitis, J. Morkūnas. Visiems dėkojame.

— A. Markevičius iš Chicago, atsiuntė 5 dol. už kalėdines korteles ir 5 dol. auką. Nuosirdžius ačiū.

— Atsiuntė aukų: Ed. Stepas, St. Kasnickas, Julius Balsys ir A. Rugys po 5 dol., A. Kuprevičius 3 dol. ir Irena Melienė 2.74 dol. Ačiū.

— Aukų atsiuntė po 2 dol.: Stasys Poškus, A. Barkauskas, A. V. Aidis, A. Koyelaitis, S. Bulgarsis ir Br. V. Krokys. Ačiū.

Redaguoja J. Plačas. Medžiagą siųsti: 3206 W. 65th Place, Chicago, IL 60629

Tėvynės ZVAIGŽDUTĖ

Isteigtas Lietuvių Mokytojų Sąjungos Chicago skyriaus

KALVINIMAI BE PAGRINDO

1979 m. lapkričio mėn. 10 d. kažkas paėmė iš 12 klasės dėžę žirklių. Mokyklos vadovybė informavo mūsų vedėją, kad penktadienį, lapkričio mėn. 9 d. tie daiktai dar buvo staliuje, bet jų jau nebebuvo pirmadienį, lapkričio mėn. 12 d. Kadangi mūsų mokyklos mokiniai naudoja klases šeštadienį, tai kilo klausimas, kad mūsų mokiniai galėjo paaimti. Bet kuriam tikslui mūsų mokiniai reikalingos žirklys. Parduoti ir daug pinigų gauti? Ta kaltinimas be pagrindo. Be to, ne mums vienim klases atidaryti. Yra žmonių, kurie klases valo. Taigi, mes neprisimame kaltės, nes mes jų žirklių neėmėme.

Rimas Milūnas, Lemonto „Maironio“ lit. m-l-os mokinys. („Gintaro šalis“)

MANO VASARA

Vasara buvo linksma. Tik vieną dieną man nepasisekė. Stovykloje savo pištą išsisukau. Mes lošėm „softball“, kai aš mėginau pagauti svidinį, man nepasisekė, piršta pasisuko į blogą pusę. Turėjau važiuoti pas gydytoją peršviesti rentgeno spinduliais. Gydytojas pridėjo sutvirtinimą, kad pirštas geriau sugytų. Aš jį nešiojau apie tris savaites. Dabar jau sugijo.

Pasibaigus stovyklai važiuavau į Ontario su savo seneliais žuvauti. Ten mes praleidome apie dvi savaites. Ežerė buvo visokių žuvų. Beveik kiekvieną vakarą mes valgėm kitokias žuvis: foreles, lydekas... Paskiau važiuavau į Neringos stovyklą Vermonte. Mes ten praleidau tris savaites. Mes ten daug dirbom, plaukėm, sportavom. Pasibaigus antrajai savaitei, visi stovyklautojai važiuavom į Putnamą pas seses šventei. Paskutinė savaitė buvo smagiausia, nes dauguma mažųjų mergaičių išvažiavo namo.

Grįžę iš stovyklos važiuavome į kaimą. Mes turime ūkį Laurentians. Ten yra du arkliai ir keturios kiaulės. Po dviejų savaičių važiuavome į turgų. Ten nupirkome dvi antis ir dvi vištas. Abi vištos yra didelės ir baltos, o antys dar didesnės. Iki Kalėdų visos bus visai suaugusios ir turės dėti kiaušinius.

Carla Gruodytė, Montreale lit. m-l-os mokinė, Kanada. („Liepsna“)

MENO ŽINOVAS

Žiūrovai: — Ką vaizduoja šis paveikslas?

Menininkas: — Pasaulio pa-baiga.

Žiūrovai: — Iš tikrųjų, atrodo baisiai.

NEDEDA KIAUŠINIŲ

Mokytojas: — Jei aš pradėčiau kurti kiaušinius, o tu, Pranelis, padėtumei dar tris kiaušinius, tai kiek tada būtų kiaušinių?

Pranelis: — Pone mokytojaus, aš kiaušinių nededu.

MŪSŲ PASAULIS

Šiame pasaulyje yra labai daug žmonių. Yra saulė ir mėnulis. Keturi metų laikai: vasara, žiema, ruduo ir pavasaris. Dvylika valandų yra šviesu ir dvylika valandų yra tamsu. Dieną šviečia saulė, o naktį matome žvaigždes.

Rimas Čuplinskas, Toronto „Maironio“ lit. m-l-os mok. Kanada, „Mūsų pasaulis“

PIRMOJI PAMOKA

Mirga sklaido „Abėcėlę“. Deda raidę prie raidės. Tuoj, lėlyte gražuolėle, Pirmą žodį ji sudės.

A B C — visas pažįsta, Jas netrukus parašys. O berašant, jei suklystų, Mandagiai atsiprašys.

Jau plunksnėlė ir pištukas Jos pakluso. Būk ramus Ir paploki — penketukas Mirgą lydi į namus.

RYKILAI — BANGINIAI

Jūroje yra daug ryklių. Jų yra 230 rūšių. Tik 30 yra pavojingi. Labiausiai pavojingas yra didelis baltas ryklis. Jis gali sudaužyti laivą. Didžiausias baltas ryklis buvo pagautas Alfredo Dian'o. Jis svėrė apie 2,000 svarų. Daugiausia ryklių yra Australijoje. Didžiausias ryklis yra bandinis ryklis. Jis veria iki 15 tonų ir yra iki 50 pėdų ilgio. Banginis ryklis nepuola žmogaus Narai kartais ant jo nugaros užsisėdė plaukia.

Dainius Vidmantas, Rochesterio lit. m-l-os mokinys. („Plunksna“)

MANO ŠUO

Mano šuo vadinasi Wolf-Gang. Jis yra juodas su baltom letenom. Dėvynių metų amžiaus. Jis mėgsta eiti pasivaikščioti. Mėgsta gaudyti svidinį ir vabalus.

Erikas Petraitis

MANO LAIVAS

Mes turime laivą. Man patinka plaukti. Iš laivo man patinka žuauti. Laivui man nepatinka greitai plaukti, nes mane gaudina.

Rima Prišmantaitė

SNAIGĖS GIMTADIENIS

Šnaigė yra mano šuo. Jos gimtadienis yra vasara. Kai bus jos gimtadienis, aš jai duosiu dvi dovanas. Pirmiausia — nudažysiu jos būdą, tada jai nupirk kau-lą.

Vilius Leškys

MANO KISKIO AKIS

Mes turime du kiskius. Jų vardai yra: Thumper ir Murz. Thumper labai susižeidė aki. Kraujas bėgo. Mes įdėjom vaistų. Kitą dieną jis pasveiko.

Teresytė Giedraitytė, Visi Los Angeles lit. m-l-os mokiniai. („Saulutė“).

MAN NEPATINKA

Man nepatinka, kai mano brolis ateina ir man sako, kad mano mama nori manęs ir yra labai pikta. Tai yra netiesa. Man nepatinka, kai mano sesutė ateina ir mano kambarį ir padeda savo šluoklės ant mano stalo.

Pranelis: — Pone mokytojaus, aš kiaušinių nededu.

Rimas Čuplinskas, Toronto „Maironio“ lit. m-l-os mok. Kanada, „Mūsų pasaulis“

Mano brolis susuka mano ranką, ir tada sesutė ir broliai atima iš manęs ką nors. Jie visada mane i bėdą įvelia, tas man nepatinka.

Audrūtė Verbickaitė, Hamiltono „Vysk. M. Valančiaus“ lit. m-l-os mokinė.

UKIS

Antradienį mūsų klasė nuvažiavo į ūkį, kuris yra prie Pamono miesto. Ten mes matėme arabiškus arklius, kiaules, avis. Kiaulės buvo triukšmingiausios.

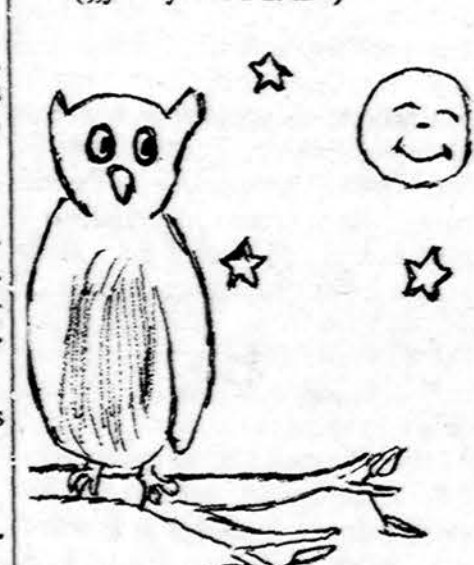
Andria Dūdaite

BALIONAS

Vieną dieną berniukas rado raudoną balioną. Jam patiko šis balionas, bet ir aš jį mėgau, nes buvo ir mano balionas. Kai jis eina su balionu kur nors, aš jam sakau: „Aš noriu savo baliono“. Jis būtų man atidavęs, bet jis netyčia paleido. Dabar man reikia naujo baliono, bet aš noriu raudono. Paskui berniukas man davė kitą raudoną balioną.

Juratė Baronaitė

Hamiltono „Vysk. M. Valančiaus“ lit. m-l-os mokinė. Kanada. („Jaunystės Aidai“).

Piešė Gailė Eidukaite

GALVOSUKIAI Nr. 6

I
Suskaiciuokite, kiek nubrėžtame brėžinyje yra atskirų trikampių ir kiek keturkampių? Už pilną atsakymą 10 taškų, už dalinį — 5 taškai.

II
(Žiūrėkite brėžinį). Sujunkite taškus ir sužinosite, ką tas sutvėrimas daro. Parašykite, kas tie sutvėrimai? (5 t.).

III
I užsienį išvyko 100 turistų. Dešimt iš jų nemokėjo vokiečių ir prancūzų kalbų. 75 mokojo vokiečių ir 83 — prancūzų. Kiek žmonių kalbėjo abiem kalbom? (10 taškų)

IV
Kai 70 metais išsiveržė Vezuvijaus ugnikalnis, kuo apdengė Pompėją ir kitas vietas? (10 taškų)

V
Kaip galima iš 45 atimti 45, kad liktų 45? Sakysit negalima. Pamėginkit 45 išskirti ty mažesniais skaičiais. (10 taškų)

VI
Gyvatei įkandus buriama: „Gyvatinė, šaltinė, eik krūmeliu, eik miškeliu, baltos karvės nekludžius“. Sakoma tris kartus į duoną ir druską.

VII
Bovijant (užimant) vaiką, dainuojama: „Mylu, myliu, spust, spust, prie širdelės glust, glust“ (Ramygala).

VIII
Gulim čiam ant nugoros, vaikui spauda pilvelį ir dainuoja:

Minku minku pyragelius, Atvažiuos kunigelis — Reiks duot, nemeluot Ir į ranką pabučiuot.

Minku minku pyragelius, Atvažiuos kunigelis — Reiks duot, nemeluot Ir į ranką pabučiuot.

Minku minku pyragelius, Atvažiuos kunigelis — Reiks duot, nemeluot Ir į ranką pabučiuot.

Minku minku pyragelius, Atvažiuos kunigelis — Reiks duot, nemeluot Ir į ranką pabučiuot.

Minku minku pyragelius, Atvažiuos kunigelis — Reiks duot, nemeluot Ir į ranką pabučiuot.

Minku minku pyragelius, Atvažiuos kunigelis — Reiks duot, nemeluot Ir į ranką pabučiuot.

Minku minku pyragelius, Atvažiuos kunigelis — Reiks duot, nemeluot Ir į ranką pabučiuot.

Minku minku pyragelius, Atvažiuos kunigelis — Reiks duot, nemeluot Ir į ranką pabučiuot.

Minku minku pyragelius, Atvažiuos kunigelis — Reiks duot, nemeluot Ir į ranką pabučiuot.

Minku minku pyragelius, Atvažiuos kunigelis — Reiks duot, nemeluot Ir į ranką pabučiuot.

Minku minku pyragelius, Atvažiuos kunigelis — Reiks duot, nemeluot Ir į ranką pabučiuot.

Minku minku pyragelius, Atvažiuos kunigelis — Reiks duot, nemeluot Ir į ranką pabučiuot.